पश्चिम विदर्भातील सर्वाधिक खपाचे अग्रगण्य सायं दैनिक

सिटी न्यूज सुपरफास्ट

वाशिम

■ वर्ष १ ■ अंक २४ ■ गुरुवार, दि. १८ जून २०२६ ■ मुल्य ३ रुपये ■ पृष्ठे ४

Postal Regn. No.AKL DN/283/2024-2026 http://epaper.citynewssuperfast.com

अकोल्यात दुधाच्या कंटेनरमधून गुटखा तस्करी

अन्न व औषध प्रशासन सुस्त की गुटखा माफियांशी हातमिळवणी

प्रतिनिधी १८ जून

अकोला: गोरगरीबांच्या आरोग्याशी खेळणाऱ्या गुटखा माफियांचे धाबे दणाणण्याऐवजी, अकोल्यात अन्न व औषध प्रशासन आणि गुटखा तस्करांचे साटंलोटं असल्याचा खळबळजनक संशय आता बळावला आहे. बुधवारी जुन्या शहरात झालेल्या एका कारवाईच्या नावाखाली झालेल्या 'फार्स'मुळे अन्न व औषध प्रशासनाच्या भूमिकेवर गंभीर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. सोनटक्के प्लॉट येथे टाकलेली धाड केवळ नाटक असल्याची माहिती समोर आली आहे. फसव्या धाडी टाकून गुटखा माफियांना सतर्क करण्याचा उद्योग अकोल्यात सुरु असल्याची ओरड आहे. गुटखा माफियांना अभय देण्याचा हा खेळ नवीन नाही. यापूर्वी गाजलेल्या शेगाव गुटखा प्रकरणात सामील असलेल्या बड्या माशांवर थेट 'मकोका' सारखा कडक कायदा का लावला गेला नाही? यावरून अन्न व औषध प्रशासन विभागातच सध्या कमालीची धुसफूस आणि उलट-सुलट चर्चा सुरू आहे.

अंड्याच्या दुकानातील धाड 'फेल' कशी ?

बुधवारी जुन्या शहरातील सोनटक्के प्लॉट परिसरात मोठी कारवाई करण्यासाठी पोलीस आणि अन्न व औषध प्रशासनाचे पथक पोहोचले खरे, पण तिथे पोहोचण्यापूर्वीच 'गुटखा लंपास' झाला होता. कारवाईची गुप्त माहिती लीक कशी झाली? अधिकारीच गुटखा माफियांना आधीच सतर्क तर करत नाहीत ना? हे पाप लपवण्यासाठी आता अधिकारी आणि वाहन चालकांचे मोबाईल कॉल डिटेल्स (CDR) तपासण्याची तीव्र गरज निर्माण झाली आहे. दूध का दूध आणि पाणी का पाणी झालंच पाहिजे. या कारवाईदरम्यान आणखी एक धक्कादायक प्रकार समोर आला. जुन्या शहरातील सोनटक्के प्लॉट येथे मोहम्मद नामक व्यापारी अंड्याच्या दुकानाच्या आडून गुटख्याचा काळाबाजार करत असल्याची पक्की माहिती होती. मोठा पोलीस बंदोबस्त असतानाही अन्न व औषध प्रशासनाचे अधिकारी तिथे कारवाई न करता नेमके का घाबरले? कोणाच्या दबावापोटी किंवा 'प्रसादामुळे' मोहम्मदवरील कारवाई टाळण्यात आली, याचा शोध घेणे गरजेचे आहे.

ठराविक ग्राहकांना मिळतो विनासायास गुटखा!

बाजारात गुटखा विक्रीच्या दुकानातून गुटखा गायब झाला असला तरी तो विशिष्ट ग्राहकांना व किरकोळ व्यापाऱ्यांना तो सहज मिळत असल्याची चर्चा जोरात सुरु आहे. एफडीएच्या कारवाईमुळे आता हा गुटखा दुप्पट, तिप्पट रक्कम देऊन घ्यावा लागत आहे. याची माहिती एफडीएच्या अधिकाऱ्यांना असूनही या ठिकाणी का कारवाई करण्यात येत नाही, असा सवालही सर्वसामान्य नागरिकांमधून उपस्थित करण्यात येत आहे.

अधिकाऱ्यांचे नाक बंद

गुटखा माफिया नरेश सेठ याच्या गुटख्याची वाहतूक करण्यासाठी थेट 'दूध वाहतूक' करणाऱ्या बंद कंटेनरचा वापर केला जात आहे. नरेश सेठच्या गुटख्याला चक्क दुधाचा वास येत असल्याची चर्चा असताना, अन्न व औषध प्रशासनाच्या अधिकाऱ्यांचे नाक आणि डोळे नक्की कोणासाठी बंद होते, असा जळजळीत प्रश्न विचारला जात आहे. गुटख्याच्या पुड्याला दूधाचा वास येत असताना अन्न व औषध प्रशासनातील अधिकाऱ्यांची डोळेझाक का असा प्रश्न उपस्थित होत आहे. केवळ गुटखा माफियांवर नाही तर दुधाचे कंटेनर व दुध उत्पादक वितरकांवर देखील मकोका लावण्याची गरज आहे. त्याच बरोबर या दुध उत्पादकांचे दुध तपासल्यास मोठा धक्का बसू शकतो अशी माहिती सूत्रांनी दिली आहे.

आज मतदान

प्रतिनिधी १८ जून

मुंबई : राज्यातल्या विधानपरिषदेच्या ११ जागांसाठी गुरूवारी मतदान पार पडणार आहे. मतदानाची औपचारिकता पार पडण्यापूर्वीच महायुतीने मोठा राजकीय 'मास्टरस्ट्रोक' लगावला आहे. या अकरापैकी तब्बल सहा जागांवर महायुतीचे उमेदवार बिनविरोध विजयी झाले आहेत. या बिनविरोध विजयामुळे सत्ताधारी भाजप, शिवसेना आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस या महायुतीच्या गोटात प्रचंड उत्साहाचे वातावरण आहे. विधानपरिषदेच्या सहा बिनविरोध जागा वगळता आज सोलापूर, जळगाव, सांगली-सातारा, नांदेड, नागपूर, भंडारा-गोंदिया, नाशिक, अमरावती, धाराशिव-लातूर-बीड, परभणी-हिंगोली, छत्रपती संभाजीनगर-जालना या ठिकाणी मतदान पार पडणार आहे.

नाशिककडे सर्वांचे लक्ष

नाशिकमध्ये महायुतीचे अधिकृत उमेदवार नरेंद्र दराडे यांच्यासह माघार घेतलेले गोकुळ गिते आणि प्रसाद हिरे यांचीही नावे मतपत्रिकांवर असल्याने निवडणुकीत माघारीनंतरही रंगत आहे. महायुतीचे उमेदवार ठाणे येथे सहलीसाठी गेल्याने एकत्र मतदानाला येतील, तर महाविकास आघाडीचे मतदारही सकाळपासूनच मतदानाला येणार आहे. महापौर, उपमहापौर, गणेश गिते यांच्यां पत्नी मतदानाचा हक्क बजावणार आहेत.

टोइंग पथकाची रस्त्यावर दादागिरी आणि वसुलीचा धंदा

प्रतिनिधी १८ जून

अकोला: शहरातील रस्त्यांवर नो-पार्किंगमध्ये उभ्या असलेल्या गाड्यांवर कारवाई करणाऱ्या टोइंग पथकाची दादागिरी आणि वसुलीचा धक्कादायक प्रकार समोर आला आहे. रस्त्यावरील गाड्या उचलून नेल्यानंतर, काही अंतरावर जाऊन पैशांची देवाणघेवाण करून गाड्या सोडल्या जात असल्याचा आरोप नागरिक करत आहेत. या विषयीचा एक व्हिडीओ आर आर सी न्यूजने बुधवारी प्रसारीत केला आहे. त्यामुळे या टोईंग गाडीच्या कारभारावर प्रश्न उपस्थित होत आहे.

तुम्ही पाहत असलेला हा व्हिडीओ रस्त्यात सेटिंग झाल्याचा आहे. दिवसभरात जवळपास ५० गाड्या उचलल्या जातात, मात्र त्यातील केवळ ३० गाड्यांचीच अधिकृत पावती फाडली जाते आणि उर्वरित २० गाड्यांकडून छुपा दंड वसूल करून त्यांना वाटेतच सोडून दिले जात असल्याचे बोलले जात आहे. शहरात वाहतुकीला शिस्त लावण्यासाठी महापालिका आणि पोलीस प्रशासनाकडून टोइंग पथके नेमण्यात आली आहेत. मात्र, ही पथके शिस्त लावण्याऐवजी स्वतःचा खिसा भरण्यातच मग्न असल्याचे चित्र आहे. रस्त्यावरून ज्या गाड्या उचलल्या जातात, त्यांच्या मालकांकडून अनधिकृतपणे पैसे उकळले जात आहेत. सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार, पथक गाड्या उचलून मुख्य चौकातून थोडे पुढे गेले की, तिथे 'तोडपाणी'चा खेळ सुरू होतो.

या सर्व प्रकारामुळे शासकीय महसुलाचे मोठे नुकसान होत असून, टोइंग कर्मचाऱ्यांची ही बेकायदेशीर वसुली आणि दादागिरी थांबणार कधी? असा संतप्त सवाल आता सामान्य वाहनधारक विचारत आहेत. या भ्रष्टाचाराची वरिष्ठ अधिकाऱ्यांनी दखल घेऊन चौकशी करावी, अशी मागणी केली जात आहे. हा सर्व प्रकार कोणाच्या आशिर्वादाने सुरु आहे असा प्रश्न उपस्थित होतो.

जितके अवैध बांधकाम, तितके पाडा

एस.आर.पाटील कॉलेजवरील मनपाच्या कारवाईवर स्थानिकांचा तीव्र आक्षेप

प्रतिनिधी १८ जून

अकोला: हरिश अश्विन कॉलनीतील 'एस.आर.पाटील कॉलेज'च्या अवैध बांधकामावर अखेर महापालिकेने हातोडा चालवला खरा, मात्र ही कारवाई केवळ 'थातूरमातूर' असल्याचा गंभीर आरोप आता स्थानिक नागरिकांनी केला आहे. अनेक वर्षांच्या संघर्षानंतर सुरू झालेली ही कारवाई केवळ दाखवण्यापुरतीच होती का, असा संतप्त सवाल रहिवाशांनी उपस्थित केला असून, नियमानुसार संपूर्ण अनधिकृत बांधकाम जमीनदोस्त करण्यात यावे, अशी आक्रमक मागणी आता जोर धरू लागली आहे. या सर्व प्रकरणात झोन अधिकारी व अतिक्रमण निर्मुलन अधिकारी यांच्या चौकशीची गरज व्यक्त केल्या जात आहे.

हरिश अश्विन कॉलनीतील 'एस.आर.पाटील कॉलेज'च्या बेकायदेशीर बांधकामावर महापालिकेने बुधवार सायंकाळी १ तास पोलीस बंदोबस्त मिळताच कारवाई सुरू केली. मात्र, या कारवाईच्या संथ गतीने आणि पद्धतीमुळे महापालिका प्रशासन आणि अतिक्रमण विभागाच्या हेतूवरच आता स्थानिक नागरिकांनी प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले आहे.

वास्तविक पाहता, ही कारवाई करण्यासाठी अतिक्रमण विभाग नियोजित वेळेपेक्षा अत्यंत उशिरा म्हणजेच दुपारी २ वाजता घटनास्थळी पोहोचला. त्यानंतर केवळ मोजणी आणि इतर तांत्रिक बाबींमध्येच अधिकाऱ्यांनी ३ ते ३:३० वाजेपर्यंतचा वेळ घालवला. ४ वाजले तरी कारवाई सुरू न झाल्याने नागरिकांनी चौकशी केली, तेव्हा नेहमीप्रमाणे 'पोलीस बंदोबस्त नाही' हेच कारण पुढे करण्यात आले. शेवटी महापालिकेच्या या 'टाईमपास'ला कंटाळून स्थानिक नागरिकांनी स्वतः पुढाकार घेतला. नागरिकांनी थेट ११२ क्रमांकावर, संबंधित पोलीस ठाण्यात आणि पी.एस.आय. यांना फोन करून पोलीस बंदोबस्त पाचारण केला.

पोलीस आल्यानंतर साधारणतः पाऊणे पाच वाजता प्रत्यक्ष कारवाईला सुरुवात झाली, मात्र ती केवळ संध्याकाळी ६ वाजेपर्यंत, म्हणजेच फक्त एकच तास चालली. या अवघ्या एका तासाच्या कारवाईत मनपाने केवळ वरची पॅरापेट वॉल आणि समोरील किरकोळ भाग पाडून मोकळे झाले. विदर्भ ग्रामीण शिक्षण संस्थेने नियमानुसार केवळ १४१ चौ.मी. ची मंजुरी असताना ३२४ चौ.मी. एवढे अतिरिक्त व अनधिकृत बांधकाम केले आहे, हे स्वतः महापालिकेने सिद्ध केले आहे. रहिवासी भूखंडावर उभारलेल्या या कॉलेजचे संपूर्ण अनधिकृत स्क्वेअर फीट बांधकाम पाडणे अपेक्षित असताना, प्रशासनाने केवळ थातूरमातूर कारवाई करून वेळ मारून नेली.

४ जून रोजी पोलीस बंदोबस्त नाही म्हणून कारवाई टाळणारे प्रशासन, काल अचानक विना पोलीस बंदोबस्त केवळ दिखाव्यासाठी पूर्ण ताफा घेऊन कसे पोहोचले? आणि पोलीस आल्यावरही केवळ एकच तास थातूरमातूर कारवाई का करण्यात आली? असे अनेक सवाल आता उपस्थित होत आहेत. 'जितके अवैध बांधकाम आहे, ते नियमानुसार पूर्णपणे पाडलेच पाहिजे,' अशी ठाम भूमिका घेत नागरिकांनी आता वरिष्ठ अधिकाऱ्यांकडे धाव घेतली आहे.

'व्हिप' धुडकावत बंडखोर खासदारांनी मारली दांडी!

वृत्तसंस्था १८ जून

दिल्ली : महाराष्ट्राच्या राजकारणात पुन्हा एकदा २०२२ सारख्या मोठ्या भूकंपाची पुनरावृत्ती होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. उद्धव ठाकरे यांच्या शिवसेना पक्षाने बंडखोरी रोखण्यासाठी आणि आपल्या खासदारांची एकनिष्ठता तपासण्यासाठी आज दिल्लीत बोलावलेल्या आपत्कालीन बैठकीत ठाकरे गटाला मोठा झटका बसला आहे. 'थ्री-लाइन व्हिप' जारी करूनही सकाळी ११ वाजता सुरू झालेल्या या बैठकीला संजय राऊतांसह केवळ ३ खासदार उपस्थित राहिले आहेत, तर उर्वरित ६ बंडखोर खासदारांनी या बैठकीकडे साफ पाठ फिरवली आहे, हे स्पष्ट झाले आहे. पक्षातील संभाव्य बंडखोरी मोडून काढण्यासाठी उद्धव ठाकरे यांच्या आदेशानुसार दिल्लीतील जुन्या संसद भवनात ही तातडीची बैठक बोलावण्यात आली आहे. खासदारांची अधिकृत उपस्थिती नोंदवण्यासाठी स्वतंत्र कॉपी (उपस्थिती पुस्तक) तयार करण्यात आली होती.

ठाकरे गटाच्या बंडखोर खासदार प्रकरणात मोठा ट्विस्ट ; अजूनही डाव उद्धव ठाकरेंच्याच हातात ?

प्रतिनिधी १८ जून

मुंबई : राजकीय वर्तुळातून सर्वात मोठी बातमी समोर येत आहे, ती म्हणजे शिवसेना ठाकरे गटाचे ९ पैकी सहा खासदार फुटले आहेत. हा शिवसेना ठाकरे गटासाठी सर्वात मोठा धक्का मानला जात आहे. गेल्या रविवारी उद्धव ठाकरे यांनी आपल्या सर्व खासदारांची बैठकी बोलावली होती, तेव्हाच ऑपरेशन टायगरची चर्चा सुरू झाली होती. कारण या बैठकीला प्रत्यक्षात शिवसेना ठाकरे गटाचे केवळ चारच खासदार उपस्थित होते, तर ५ खासदार हे व्हिसीद्वारे उपस्थित होते, असा दावा, त्यावेळी संजय राऊत यांनी केला होता, तसेच सर्व खासदार हे आमच्यासोबतच असल्याचंही त्यांनी म्हटलं होतं. मात्र आता जवळपास चित्र स्पष्ट होताना दिसत आहे, शिवसेना ठाकरे गटाचे ६ खासदार फुटल्याची माहिती समोर येत आहे. हा शिवसेना ठाकरे गटासाठी सर्वात मोठा धक्का मानला जात आहे. या सहा खासदारांकडून नवा गट स्थापन करण्याची तयारी सुरू झाल्याची माहिती देखील समोर येत आहे.

हिंगोलीचे खासदार नागेश पाटील आष्टीकर, शिर्डीचे खासदार भाऊसाहेब वाघचौरे, उत्तर पूर्व मुंबईचे शिवसेना ठाकरे गटाचे खासदार संजय दिना पाटील, वाशिमचे खासदार संजय देशमुख, धाराशिवचे खासदार ओमराजे निंबाळकर आणि परभणीचे खासदार संजय जाधव हे सहा खासदार वेगळा गट स्थापन करण्याच्या तयारीमध्ये असल्याची माहिती समोर येत आहे.

तर दुसरीकडे राजाभाऊ वाजे, अरविंद सावंत आणि अनिल देसाई हे तीन खासदार अजूनही उद्धव ठाकरेंसोबत आहेत. मात्र आता या प्रकरणात एक मोठा ट्विस्ट आल्याचं पहायला मिळत आहे. शिवसेना ठाकरे गटाचे सहा खासदार फुटल्याची बातमी आहे, ज्यामध्ये खासदार संजय देशमुख यांचा देखील समावेश आहे. मात्र त्यांनी आता मोठं विधान केलं आहे. संजय देशमुख यांच्या वक्तव्यामुळे या प्रकरणात मोठा ट्विस्ट आला आहे.

असं अजून काहीही घडलेलं नाहीये, आम्ही कोणाकडेही गेलेलो नाही, असं विधान शिवसेना ठाकरे गटाचे खासदार संजय देशमुख यांनी केलं आहे. तर दुसरीकडे असंच विधान संजय दिना पाटील यांनी देखील केलं आहे , दरम्यान यामुळे आता पुन्हा एकदा संभ्रम निर्माण झाला आहे, या सर्व पार्श्वभूमीवर आता मातोश्रीवर देखील घडामोडींना वेग आला असून, या संदर्भात आता गुरुवारी सर्व चित्र स्पष्ट होण्याची शक्यता आहे.

भारताच्या इतिहासातील सर्वात मोठा आयपीओ बाजारात येणार !

वृत्तसंस्था १८ जून

नवी दिल्ली : लवकरच भारतीय शेअर बाजारात सर्वाधिक चर्चित आयपीओ येणार आहे. देशातील सर्वात मोठा स्टॉक एक्स्चेंज असलेल्या नॅशनल स्टॉक एक्स्चेंज (एनएसई) ने बाजार नियामक 'सेबी'कडे आपला मसुदा, म्हणजेच 'ड्राफ्ट रेड हेरिंग प्रॉस्पेक्टस' दाखल केला आहे. यामुळे एनएसईचा आयपीओ लवकरच बाजारात येण्याची शक्यता वर्तवली जात असून, हा भारताच्या इतिहासातील आतापर्यंतचा सर्वात मोठा

आयपीओ ठरण्याची शक्यता आहे. एनएसईने आपल्या प्रस्तावित आयपीओसाठी तब्बल २० गुंतवणूक बँकांची बुक रनिंग लीड मॅनेजर म्हणून नियुक्ती केली आहे. एखाद्या सार्वजनिक निर्गमासाठी करण्यात आलेल्या सर्वात मोठ्या नियुक्त्यांपैकी ही एक मानली जात आहे. या आयपीओमधून एनएसई कोणतेही नवे भांडवल उभारणार नाही. त्याऐवजी विद्यमान भागधारक आपली हिस्सेदारी विकणार आहेत. या प्रक्रियेला ऑफर फॉर सेल असे म्हटले जाते. दाखल कागदपत्रांनुसार, एसबीआय, आयडीबीआय बँक, एसबीआय कॅपिटल मार्केट्स, आयएफसीआय आणि बँक ऑफ बडोदा या पाच सरकारी संस्था मिळून सुमारे २.३७ कोटी शेअर्स विकण्याची योजना आखत आहेत.

या आयपीओअंतर्गत एकूण १४.८९ कोटी इक्विटी शेअर्स विक्रीसाठी उपलब्ध करून दिले जाणार आहेत. हे एनएसईच्या एकूण भरलेल्या भागभांडवलाच्या सुमारे ६ टक्के इतके आहे. बाजारातील अंदाजानुसार एनएसईचे मूल्यांकन सुमारे ५ लाख कोटी रुपये आहे.

एलआयसी आणि दमानीचा मोठा निर्णय

विशेष म्हणजे काही मोठ्या गुंतवणूकदारांनी या आयपीओमध्ये आपली हिस्सेदारी विकण्यास नकार दिला आहे. एलआयसी , प्रेमजी इन्व्हेस्ट आणि डी-मार्टचे प्रवर्तक राधाकिशन दमानी यांनी आपले शेअर्स कायम ठेवण्याचा निर्णय घेतला आहे. बाजारात याकडे एनएसईच्या भविष्यातील वाढीबाबत सकारात्मक संकेत म्हणून पाहिले जात आहे.

आता मुंबई महापालिकेत 'ऑपरेशन टायगर'?

प्रतिनिधी १८ जून

मुंबई : महाराष्ट्राच्या राजकारणात लोकसभा पातळीवर 'ऑपरेशन टायगर' अंतर्गत शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाचे ६ खासदार फुटल्याची चर्चा आहे. त्यातच आता उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या शिवसेनेने आपला मोर्चा थेट मुंबई महानगरपालिकेकडे वळवला आहे. दिल्लीतील भूकंपानंतर आता मुंबई पालिकेतही 'ऑपरेशन टायगर' सक्रिय झाल्याची जोरदार चर्चा सुरू झाली आहे. ठाकरे गटाचे २० पेक्षा जास्त नगरसेवक हे एकनाथ शिंदे यांच्या संपर्कात असल्याचा खळबळजनक दावा शिंदे गटाचे नगरसेवक किरण लांडगे यांनी केला आहे. शिंदे गटाचे नगरसेवक किरण लांडगे यांनी माध्यमांशी बोलताना सांगितले की, ठाकरे गटाचे २० पेक्षा जास्त माजी नगरसेवक आमच्या संपर्कात असून, 'पक्षात केव्हा आणि कधी प्रवेश करायचा आहे?' अशी विचारणा या नगरसेवकांकडून केली जात आहे. या नगरसेवकांबाबत लवकरच योग्य तो वरिष्ठ पातळीवर निर्णय घेतला जाईल. हे २० नगरसेवक अधिकृतपणे शिवसेनेत सामील झाल्यावर पालिकेत एकनाथ शिंदे यांच्या शिवसेनेचे संख्याबळ आणि ताकद वाढेल, असा विश्वास लांडगे यांनी व्यक्त केला आहे.

'ऑपरेशन टायगर'ची २१ जूननंतर अधिकृत घोषणा?

ठाकरे गटाच्या ६ खासदारांच्या विलीनीकरणाचा सोहळा १९ जून रोजी शिवसेनेच्या वर्धापनदिनानिमित्त होण्याची दाट शक्यता होती. मात्र, काही तांत्रिक आणि कायदेशीर बाबी अद्याप शिल्लक असल्याने हा निर्णय काही काळ पुढे ढकलला जाण्याची शक्यता आहे. आता २१ जूननंतर या ६ खासदारांच्या विलीनीकरणाची अधिकृत घोषणा कधीही होऊ शकते.

बालगीत
अंगतपंगत

अंगतपंगत रंगलीय भारी
वाढायला आली पोरं आणि पोरी
गणूनी आणली कांदा-मूळा-भाकरी
चंदूनी आणलीत बिस्कीट नी खारी

आलेत चार-दोन बाळे गोजिरवाणी
जेऊ घातलं त्यांनाही पाजलं पाणी
मौजमजेत जेवण झालं छान
पंचपक्वानांनी सजलय पान

अंगतपंगतची गंमतच न्यारी
कुणी केला नाच तर कुणी म्हटली गाणी
संगतीच्या वा-यात रोज आम्ही न्हाऊ
संगमंग चार घास जास्तच खाऊ

कवयित्री
सौ. भावना अजय इटकीकर

उपमुख्यमंत्री सुनेत्राताई पवार यांचे अभिनंदन पण...!

प्रा. डॉ. एम.आर. इंगळे
सेवानिवृत्त प्रोफेसर आणि संविधान प्रचारक तथा विभागीय सचिव डाटा अकोला

महाराष्ट्राची स्थिती वरवर खूप प्रगतीशील आणि गतिमान दिसत असली तरी वास्तव वेगळे असल्याचा अनुभव सुजाण नागरिकांना येत आहे. शासन प्रशासन कागदावर खूप कार्यक्षम व लोकांच्या विकासासाठी तत्पर असल्याचे दाखविले जाते मात्र प्रत्यक्षात लोकांना किती समस्यांना तोंड देत जीवन जगावे लागते याचा अनुभव सर्वसामान्यांसाठी नेहमीचा झाला आहे, पण शासन व प्रशासंकर्त्यांना याची जाणीव नसते, कारण त्यांच्या सेवेसाठी सरकारी यंत्रणा सज्ज असते.

शासकीय रुग्णालयाची अवस्था :
महाराष्ट्र राज्याच्या उपमुख्यमंत्री सुनेत्राताई पवार यांनी नुकतीच बारामती येथील पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शासकीय रुग्णालयाला अचानक भेट दिली. या भेटीदरम्यान त्यांनी आरोग्य सेवांचा प्रत्यक्ष आढावा घेतला आणि रुग्णालयातील विविध विभागांना भेटी दिल्या. या भेटीत त्यांनी रुग्णांना मिळणाऱ्या सुविधा, रुग्णालयातील स्वच्छतेची स्थिती, औषधांचा पुरवठा आणि रुग्णालयातील एकूण व्यवस्थापनाची माहिती तर घेतली पण रुग्णालयातील अस्वच्छता पाहून खेद व्यक्त करत अशी स्वच्छता असते का? दिवसभर काय करता? फक्त मोबाईल पाहता?' असं म्हणून रुग्णालयातील कर्मचाऱ्यांना झापलं आणि रुग्णालय प्रशासनाच्या अधिकाऱ्यांची आणि कर्मचाऱ्यांची खरडपट्टी काढली. याबद्दल त्यांचे मनःपूर्वक अभिनंदन. पण अशा भेटी फक्त कधी कधी होतात, त्यामुळे अधिकारी आणि कर्मचारी यांच्यावर तात्पुरता परिणाम होतो आणि नंतर 'जैसे थे' अशीच परिस्थिती सगळीकडे सुरू असते.

नियमित स्टाफची कमतरता :
गेल्या अनेक वर्षापासून रुग्णालयांमध्ये नियमित डॉक्टर, कर्मचारी, नर्सेस इत्यादींची भरती बंद असल्यामुळे रुग्णालयात आवश्यक स्टाफ अपुरा आहे. या अपुऱ्या संख्येमुळे कर्मचाऱ्यांवर कामाचा ताण वाढत आहे, त्यामुळे ते स्वच्छतेकडे दुर्लक्ष करतात. शासकीय रुग्णालयांमधील प्रशासनात आवश्यक सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत तत्परता नसून कर्मचाऱ्यांना आहे त्या परिस्थितीत काम करणे भाग पडते. तसेच रुग्णालय प्रशासनात भ्रष्टाचार देखील वाढला आहे, त्यामुळे औषध, गोळया व इतर साहित्यात फेरफार करून तुटवडा निर्माण केला जातो आणि रुग्णांना बाहेरून औषध गोळया आणायला सांगितल्या जातात अशी बऱ्याच शासकीय रुग्णालयाची स्थिती आहे.
अलिकडे शासन बहुतांश क्षेत्रात नियमित कर्मचारी भरती करण्याऐवजी कंत्राटी पद्धतीने कर्मचारी भरती करत असून त्यांना फारच तोकडे मानधन दिले जाते. मात्र त्यांना नियमित डॉक्टर, नर्स व इतर कर्मचारी यांच्याप्रमाणेच काम करावे तर लागतेच पण नियमित स्टाफ आपल्या कामाचा अतिरिक्त भार देखील या कंत्राटी लोकांवर ढकलून देतात. त्यामुळे रुग्णाच्या सेवेवर आणि स्वच्छता राखण्यावर विपरित परिणाम होतो. पण शासन प्रशासनाकडे या समस्यांकडे लक्ष द्यायला वेळ नसतो, त्यामुळे ते कधी कधी रुग्णालयांना भेटी देतात आणि मग वास्तव त्यांच्या लक्षात येते.
याशिवाय शासनाकडून प्राप्त होणारा निधी, सोयीसुविधा, औषध गोळयांचा पुरवठा अपुरा असतो. या सर्वांचा परिपाक म्हणजे 'जैसा है वैसाही चलावो' ही प्रवृत्ती वाढते.

शासनकर्त्यांची जबाबदारीः
रुग्णालये असो वा कोणतेही खाते त्याची अंतिम जबाबदारी त्या त्या खात्याच्या मंत्र्याची असते. म्हणून प्रत्येक मंत्र्याने आपल्या खात्याचा कारभारावर नियंत्रण ठेवणे आवश्यक असते. त्यामुळे जर शासनकर्त्यांना खरंच सर्व खात्यांचा कारभार स्वच्छ, निरपेक्ष, भ्रष्टाचार मुक्त आणि पारदर्शक हवा असेल तर केवळ विरोधी पक्षांवर आरोप प्रत्यारोप करण्यात दंग न राहता किंवा प्रत्येक गोष्टीचे राजकारण न करता मंत्र्यांनी, राज्यमंत्र्यांनी आपापल्या खात्याला वारंवार भेटी देऊन व्यवस्थेची पाहणी केली पाहिजे आणि प्रत्येक गोष्टीत श्रेय घेण्याची आणि राजकारण करण्याची घाणेरडी वृत्ती सोडून दिली पाहिजे. तसेच सर्व विभागांना आवश्यक त्या सुविधा उपलब्ध करून दिल्या पाहिजेत.
तरच कर्मचारी प्रशासनाला धारेवर धरण्यात किंवा त्यांना झापण्यात अर्थ आहे.
अन्यथा 'बोलाचीच कढी अन् बोलाचाच भात, जेवुनिया तृप्त होई कैसा.' असेच होणार हे निश्चित.

नवीन कामगार संहितांच्या अंमलबजावणीसाठी प्रशिक्षित मनुष्यबळ तयार करा : ॲड आकाश फुंडकर

मुंबई : बदलत्या औद्योगिक आणि आर्थिक परिस्थितीत नवीन कामगार संहितांची प्रभावी अंमल बजावणी ही काळाची गरज आहे. त्यासाठी सक्षम, प्रशिक्षित आणि अभ्यासू अधिकारी वर्ग तयार होणे अत्यंत आवश्यक आहे. या प्रशिक्षणातून सहभागी अधिकारी हे केवळ प्रशिक्षणार्थी न राहता 'मास्टर ट्रेनर' म्हणून उदयास यावेत आणि कामगार विभागातील इतर अधिकारी-कर्मचाऱ्यांपर्यंत नवीन कामगार कायद्यांचे ज्ञान पोहोचवावे, असे प्रतिपादन कामगार मंत्री ॲड. आकाश फुंडकर यांनी केले आहे.

परळ येथील ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्थेच्या वतीने आयोजित 'नवीन कामगार संहिता आणि कामगार कायद्यातील बदल' या विषयावरील चार दिवसीय प्रशिक्षण कार्यक्रमामध्ये मंत्री ॲड. फुंडकर बोलत होते. प्रशिक्षणार्थी अधिकाऱ्यांना संबोधित करताना मंत्री ॲड. फुंडकर म्हणाले, कामगार विभाग हा शासन आणि समाज यांच्यातील महत्त्वाचा दुवा आहे. कामगारांचे संरक्षण, सामाजिक सुरक्षा आणि उद्योगांच्या प्रगतीसाठी विभागाची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची आहे.

त्यामुळे प्रत्येक अधिकाऱ्याने आपल्या जबाबदाऱ्या संवेदनशीलतेने आणि कार्यक्षमतेने पार पाडाव्यात. नवीन कामगार संहितांबाबत सकारात्मक दृष्टिकोन ठेवून त्यांचा लाभ कामगार आणि उद्योग या दोन्ही घटकांपर्यंत पोहोचविण्यासाठी प्रयत्नशील राहावे.

संस्थेच्या संचालक रोशनी कदम - पाटील यांनी आपल्या मनोगतात प्रशिक्षण कार्यक्रमाची उद्दिष्टे स्पष्ट करुन अधिकारी वर्गाची भूमिका विषद केली. राज्यातील विविध विभागांतून आलेले कामगार विभागाचे अधिकारी, प्रशिक्षणार्थी तसेच संस्थेचे अधिकारी व कर्मचारी यावेळी उपस्थित होते. नवीन कामगार संहितांच्या यशस्वी अंमलबजावणीसाठी प्रशिक्षित अधिकारी वर्ग हीच खरी ताकद असल्याचा संदेश या कार्यक्रमातून अधोरेखित झाला. प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे यशस्वी आयोजन ना.मे.लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्थेच्या वतीने करण्यात आले.

अल निनो संकटाचा सामना; शेतकऱ्यांची सतर्कता आवश्यक

'अल निनो ' हा शब्द महाराष्ट्रातील तमाम शेतकऱ्यांनी समजून घेणे आवश्यक आहे. अल निनो हे एक वातावरणीय संकट असून आता या संकटाच्या आम्ही जवळ असून याचा सर्वाधिक परिणाम जून मध्ये मृग आणि रोहिणी नक्षत्रावर झाला आहे. तो पुढेही होऊ शकतो. त्यामुळे या लेखात, चला ! 'अल निनो 'या वातावरणातील बदलाच्या संकटाला सोप्या भाषेत समजून घेऊया!

राज्यातील शेतकऱ्यांनी हे बदल समजून घेऊन हवामान व कृषी खात्याच्या सूचनांचे पालन करणे अत्यंत आवश्यक आहे. तसेच सर्वसामान्य नागरिकांनी देखील या संदर्भात पुढील काळाचे नियोजन करणे आवश्यक आहे. चला ! सोप्या भाषेत हा विषय समजून घेऊया !

हवामान बदल, वाढते तापमान, अनियमित पर्जन्यमान आणि नैसर्गिक आपत्ती यामुळे शेती क्षेत्रासमोर नवी आव्हाने उभी राहत आहेत. या आव्हानांमध्ये 'अल निनो ' ही जागतिक हवामानाशी संबंधित घटना विशेष महत्त्वाची मानली जाते. जागतिक हवामान संघटना (WMO), भारत हवामान विभाग (IMD), संयुक्त राष्ट्रांची अन्न व कृषी संघटना (FAO) आणि विविध संशोधन संस्थांच्या अभ्यासानुसार अल निनोचा प्रभाव केवळ हवामानापुरता मर्यादित राहत नाही, तर त्याचा परिणाम शेती, जलसंपदा, पशुधन, आरोग्य, जैवविविधता आणि अर्थव्यवस्थेवरही होतो. त्यामुळे या घटनेचे स्वरूप समजून घेणे आणि त्यासाठी पूर्वतयारी करणे अत्यंत आवश्यक आहे.

अल निनो म्हणजे काय? :
अल निनो हा स्पॅनिश शब्द असून त्याचा अर्थ लहान मुलगा असा होतो. वैज्ञानिक भाषेत सांगायचे झाल्यास, प्रशांत महासागराच्या मध्य आणि पूर्व भागातील समुद्रपृष्ठाचे तापमान सरासरीपेक्षा जास्त वाढते, तेव्हा अल निनो स्थिती निर्माण होते. ही घटना ENSO (El Niño Southern Oscillation) या जागतिक हवामान प्रणालीचा भाग आहे. आता हे कसे होते हे जाणून घेऊया ! समुद्रातील तापमानातील या बदलांमुळे जगभरातील वाऱ्यांचे प्रवाह, ढगांची निर्मिती आणि पर्जन्यमानाचे स्वरूप बदलते. त्यामुळे काही भागात दुष्काळ, तर काही भागात अतिवृष्टीसारख्या घटना घडू शकतात.

अल निनो दरवर्षी येतो का? : नाही. जागतिक हवामान संघटनेच्या माहितीनुसार अल निनो साधारणतः दर दोन ते सात वर्षांनी उद्भवतो. त्याचा कालावधी साधारण नऊ महिने ते एक वर्ष किंवा काही वेळा त्याहून अधिक असू शकतो. प्रत्येक अल निनोची तीव्रता आणि परिणाम सारखेच असतील असे नाही.

भारतावर यापूर्वी काय परिणाम झाला? : भारतातील शेतकरी, पर्यावरण तज्ञ, जलतज्ञ, वनतज्ञ, कृषी तज्ञांसाठी अल निनो हा शब्द आता अपरिचित राहिलेला नाही. भारतातील मान्सून आणि अल निनो यांचा संबंध अनेक दशकांपासून अभ्यासला जात आहे. १९८२, १९८७, २००२, २००९ आणि २०१५ या वर्षांमध्ये भारताने कमी पावसाचा अनुभव घेतला होता. विशेषतः २००२ आणि २००९ मध्ये देशातील अनेक भागांत दुष्काळसदृश परिस्थिती निर्माण झाली होती. त्यामुळे गेल्या वर्षी जसा तुफान पाऊस झाला किंवा त्या वर्षापूर्वीही जसा पूरक पाऊस झाला तसा पाऊस यावर्षी नाही ही गोष्ट अगदी स्पष्ट आहे.

तथापि, हवामान तज्ञ स्पष्ट करतात की प्रत्येक अल निनो वर्षात दुष्काळ पडेलच असे नाही. भारतीय महासागरातील तापमान, अरबी समुद्रातील स्थिती, बंगालच्या उपसागरातील कमी दाबाची क्षेत्रे आणि इतर हवामान घटकही मान्सूनवर प्रभाव टाकतात.

हवामान तज्ञांचे काय मत आहे? : जागतिक हवामान संघटना (WMO), भारत हवामान विभाग (IMD), संयुक्त राष्ट्रांची अन्न व कृषी संघटना (FAO) आणि इतर संशोधन संस्थांच्या मते अल निनो हा जागतिक हवामान व्यवस्थेतील नैसर्गिक भाग आहे. मात्र जागतिक तापमानवाढीमुळे त्याचे परिणाम अधिक तीव्र होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. हवामान तज्ञांच्या मते, अल निनोमुळे जागतिक सरासरी तापमान वाढू शकते. उष्णतेच्या लाटांची तीव्रता वाढू शकते. काही भागात दुष्काळ तर काही भागात अतिवृष्टी होऊ शकते. अन्नसुरक्षा आणि जलसुरक्षेवर परिणाम होऊ शकतो. अशा परिस्थितीत पेरणीच्या नियोजनासाठी हवामान अंदाजांचे महत्त्व अधिक वाढते.

'अल निनो' परिणाम रोखण्यासाठी प्रयत्न : अल निनो ही नैसर्गिक महासागरीय घटना आहे, त्यामुळे यावर्षी अनेक बाबतीत अनियमितता घडू शकते. अशा परिस्थितीत परिणामांची तीव्रता कमी करण्यासाठी विविध उपाययोजना केल्या जातात. साधारणत: अशावेळी शासन स्तरावर हवामानाचा सतत अभ्यास आणि पूर्वसूचना प्रणाली विकसित व कार्यक्षम केली जाते, जलसंधारण प्रकल्प राखीव ठेवले जातात. पीक विमा योजनेचा लाभ घेण्याचे सुचविले जाते. दुष्काळ व्यवस्थापन आराखडे तयार केले जातात, सूक्ष्म सिंचनाला प्रोत्साहन दिले जाते, हवामान आधारित कृषी सल्ला सेवा दिली जाते, बियाणे व चारा उपलब्धतेचे नियोजन करणे, जलाशय व्यवस्थापन आणि पिण्याच्या पाण्याचे नियोजन या काळात शासनामार्फत केले जाते.

सामान्य नागरिकांनी काय करावे? : अल निनोचा परिणाम केवळ शेतकऱ्यांवरच होतो असे नाही. तर या वातावरणाच्या बदलातून सर्वसामान्य प्रत्येक नागरिकाला जावे लागणार आहे. त्यामुळे हा अल निनो काय हे प्रत्येकाने जाणून घेणे आवश्यक आहे. सामान्य नागरिकांनी अशा परिस्थितीत, पाण्याची बचत करावी, वृक्षारोपण व वृक्षसंवर्धन करावे. स्थानिक जलस्त्रोतांचे संरक्षण करावे. उष्णतेच्या लाटांपासून बचावासाठी आवश्यक काळजी घ्यावी. पर्यावरणपूरक जीवनशैलीचा अवलंब करावा.

मृग नाही म्हणजे अल निनोचा प्रभाव काय : हे उत्तर सध्या नाही असे आहे. कारण भारतात अनेक वेळा उशिरा पावसाला सुरुवात होते. भारतीय हवामान विभागाच्या मते मान्सूनचे आगमन आणि त्यातील खंड अनेक घटकांवर अवलंबून असतात. अरबी समुद्रातील परिस्थिती, बंगालच्या उपसागरातील कमी दाबाची क्षेत्रे, पश्चिमी वारे, स्थानिक तापमान आणि इतर महासागरीय घटक यांचाही प्रभाव असतो. म्हणूनच जून महिन्यात काही दिवस पाऊस उशिरा येणे किंवा खंड पडणे यामागे केवळ 'अल निनो 'च कारणीभूत आहे, असे निश्चितपणे म्हणता येत नाही. तथापि यासंदर्भात हवामान शास्त्रज्ञांनी यावर्षी पाऊस उशिरा होईल अशी सूचना केली आहे. 'अल निनो' च्या प्रभावाबाबत काही कालावधीनंतर हवामान खाते मत व्यक्त करणार आहे तथापि, पाऊस उशिरा येणार हे निश्चित. अधिकृत हवामान विभागाच्या निरीक्षणांवर विश्वास ठेवणे आवश्यक आहे.

शासनाच्या उपाय योजना : महाराष्ट्र शासनाने जलयुक्त शिवार, जलसंधारण प्रकल्प, सूक्ष्म सिंचन प्रोत्साहन, पीक विमा, हवामान आधारित कृषी सल्ला आणि दुष्काळ व्यवस्थापन यांसारख्या उपाययोजनांवर भर दिला आहे. शासन सातत्याने हवामान परिस्थितीवर लक्ष ठेवून आहे. राज्य शासनाने संभाव्य जल संकटामुळे धरणातील पाणी पिण्यासाठीच राखीव ठेवण्याची महत्त्वाची सूचना केली आहे. सिंचनासाठी पाणी उपसा बंदी लागू केली आहे. धरणातून कालव्यातून नद्या आणि तलावांमधून होणाऱ्या अधिक अनधिकृत व बेकायदेशीर पाणी उपसा तातडीने बंद करण्याचे निर्देश दिले आहे. तसेच वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार जिल्हास्तरावर मार्गदर्शक सूचना जारी करण्यात येणार आहे.

शेतकऱ्यांनी काय करावे : शासन स्तरावर हे सर्व निर्णय घेतले जात असताना आपल्या शेतकऱ्यांनी या परिस्थितीत काय करावे यासंदर्भात कृषी तज्ञांनी मार्गदर्शन केले आहे. कृषी तज्ञांच्या मते अल निनोच्या संभाव्य परिणामांचा विचार करून शेतकऱ्यांनी पुढील बाबींकडे लक्ष देणे आवश्यक आहे

१. हवामान अंदाजांवर लक्ष ठेवावे
भारत हवामान विभाग आणि कृषी विभागाच्या अधिकृत सूचनांचे पालन करावे.

२. पीक निवडीचे नियोजन करावे
कमी कालावधीत येणारी आणि कमी पाण्यात तग धरणारी पिके निवडण्याचा विचार करावा.

३. जलसंधारणाला प्राधान्य द्यावे
शेततळे, बांधबंदिस्ती, पावसाचे पाणी साठवणे, चर निर्माण करणे, शेत व शेत रस्त्याच्या मध्ये पाणी साठवणे, ओलसरपणा राहिली, मूलस्थानी जलसंधारणासाठी प्रयत्न करणे.

४. उपलब्ध जलस्तोत्रातून फक्त सूक्ष्म, ठिबक आणि तुषार सिंचनाद्वारे पाण्याचा कार्यक्षम वापर करणे.

५. पीक विमा घ्यावा
नैसर्गिक आपत्तीमुळे होणाऱ्या नुकसानीपासून आर्थिक संरक्षण मिळण्यासाठी हे सर्वात आवश्यक आहे.

६. पशुधन व्यवस्थापन
चारा आणि पाण्याची उपलब्धता याचे पूर्वनियोजन करणे आवश्यक आहे.

७. सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे कृषी विभागाने सांगितल्याशिवाय पेरणी न करणे कारण या परिस्थितीत दुबार, तिबार पेरणीची शक्यता असते.

मुख्यमंत्र्यांकडून शेतकऱ्यांना सूचना :
मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी यासंदर्भात हवामान विभाग व राज्याच्या व केंद्राच्या कृषी विभागाशी सल्लामसलत करून शेतकऱ्यांसाठी पेरणीची घाई न करण्याच्या संदेश दिला आहे. अल निनो मुळे पावसात खंड पडू शकतो. त्यामुळे शेतकऱ्यांनी पेरणीची घाई करू नये, कृषी विभागाच्या सल्ल्यानेच पेरणी करावी, अशी सूचना त्यांनी केली आहे. शेतकऱ्यांनी घाबरून न जाता अधिकृत हवामान अंदाज, कृषी विद्यापीठांचे मार्गदर्शन आणि कृषी विभागाच्या सूचनांच्या आधारे निर्णय घेण्याचे आवाहन केले आहे.
थोडक्यात, अल निनो ही जगभर परिणाम घडवणारी नैसर्गिक हवामान घटना असली तरी ती अटळ संकट नाही. विज्ञानाधारित नियोजन, अचूक हवामान अंदाज, जलसंधारण, आधुनिक शेती तंत्रज्ञान आणि शासन-जनसहभाग यांच्या मदतीने तिच्या परिणामांची तीव्रता मोठ्या प्रमाणात कमी करता येते. शासनाकडून होणाऱ्या वेळोवेळी सूचना भीती निर्माण करण्यासाठी नाहीत. तर जागरूकता वाढविण्याची आहे. शाश्वत जलव्यवस्थापन, पर्यावरण संरक्षण आणि हवामान अनुकूल शेती हीच अल निनोसारख्या आव्हानांना सामोरे जाण्याची सर्वात प्रभावी दिशा ठरू शकते. त्यामुळे शेतीच्या कोणत्याही कामाला सुरुवात करण्यापूर्वी कृषी विभागाच्या व हवामान विभागाच्या सूचनांचे पालन करणे गरजेचे आहे. शेतकऱ्यांनी त्यासाठी सतर्क असणे सर्वात महत्त्वाचे आहे.

कोणत्या देशांवर अल निनोचा प्रभाव ? : अल निनोचा प्रभाव जागतिक स्वरूपाचा असतो. विशेषतः खालील देश यावर्षी अधिक प्रभावित होणार आहे. यामध्ये भारत, ऑस्ट्रेलिया, इंडोनेशिया, अमेरिका, ब्राझील, दक्षिण आफ्रिकेतील काही देश, फिलिपाईन्स, पॅसिफिक महासागरातील बेट राष्ट्रे यांच्यावर अधिक संकट कोसळू शकते. काही भागात दुष्काळ, काही भागात पूर आणि काही ठिकाणी समुद्री परिसंस्थांवर परिणाम दिसून येतो.

कोणती राज्ये अधिक संवेदनशील? : अल निनोच्या काळात पावसातील तफावत सर्वाधिक जाणवणाऱ्या राज्यांमध्ये महाराष्ट्र, कर्नाटक, तेलंगणा, आंध्र प्रदेश, राजस्थान, गुजरात, मध्य प्रदेश आणि छत्तीसगड यांचा उल्लेख केला जातो. तथापि, प्रत्येक वर्षी परिस्थिती वेगळी असू शकते. त्यामुळे या प्रदेशावर अधिक लक्ष भारतीय हवामान खात्याने केले असून त्या दृष्टीने नियोजन सुरू आहे.

प्रवीण टाके
उपसंचालक (माहिती), विभागीय माहिती कार्यालय, कोल्हापूर ९७०२८५८७७७

माहितीचा अधिकार हा व्यवसाय नव्हे, लोकशाहीचा श्वास आहे

माहितीचा अधिकार कायदा आता २१ वर्षांचा झाला आहे. या दोन दशकांहून अधिक काळात या कायद्याने अत्यंत खडतर प्रवास केला आहे. अनेक अडथळे, विरोध, विलंब, दबाव आणि सत्ताधाऱ्यांच्या नाराजीचा सामना करत हा कायदा आजही सामान्य नागरिकांच्या हातातील सर्वात प्रभावी लोकशाहीचे साधन म्हणून उभा आहे. या कायद्यामुळे नागरिक अधिक सक्षम झाले आहेत आणि प्रशासन अधिक पारदर्शक होण्याच्या दिशेने वाटचाल करत आहे. म्हणूनच माहितीचा अधिकार हा केवळ एक कायदा नसून लोकशाहीचा श्वास आहे.

अशा वेळी सर्वोच्च न्यायालयाने 'आरटीआय कार्यकर्तेपणा हा नवीन व्यवसाय झाला आहे' अशी केलेली टिप्पणी अनेकांना खटकणारी आहे. देशात भ्रष्टाचार, गैरव्यवहार, सार्वजनिक पैशांची उधळपट्टी आणि प्रशासनातील अनियमितता उघड करणारे अनेक आरटीआय कार्यकर्ते जीव धोक्यात घालून काम करतात. अनेकांनी हल्ले सहन केले, काहींनी प्राणही गमावले. अशा परिस्थितीत संपूर्ण आरटीआय चळवळीला ङ'व्यवसाय'ङ म्हणून संबोधणे लाखो प्रामाणिक कार्यकर्त्यांवर अन्याय करणारे ठरू शकते. निश्चितच, काही व्यक्ती माहितीच्या अधिकाराचा गैरवापर करत असतील तर त्यांच्यावर कायदेशीर कारवाई झाली पाहिजे. मात्र काही अपवादांच्या आधारावर संपूर्ण चळवळीवर संशयाची सावली टाकणे योग्य नाही. कारण आरटीआयमुळेच अनेक घोटाळे उघड झाले, अनेक बेकायदेशीर कृत्ये समोर आली आणि सामान्य नागरिकांना न्याय मिळाला आहे. माहितीचा अधिकार हा सरकारने दिलेला उपकार नाही. भारतीय संविधानातील अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य, पारदर्शक प्रशासन आणि उत्तरदायी शासन व्यवस्थेचा अविभाज्य भाग आहे. शासन आणि प्रशासन यांना जनतेसमोर जबाबदार धरण्याचे हे प्रभावी साधन आहे. त्यामुळे आरटीआय कार्यकर्ते हे व्यवस्थेचे शत्रू नसून लोकशाहीचे पहारेकरी आहेत. शासनालाही आत्मपरीक्षण करण्याची गरज आहे. आजही अनेक शासकीय कार्यालयांमध्ये माहिती देण्यास टाळाटाळ केली जाते, अर्जदारांना त्रास दिला जातो आणि पारदर्शकतेपेक्षा गोपनीयतेला प्राधान्य दिले जाते. याहून गंभीर बाब म्हणजे शासकीय कार्यालयांमधील लाचखोरी हा अनेक ठिकाणी एक प्रकारचा 'व्यवसाय' बनल्याची भावना सर्वसामान्य नागरिकांमध्ये निर्माण झाली आहे. एखादे काम नियमांनुसार आणि वेळेत होण्याऐवजी पैशांच्या जोरावर वेगाने होते, अशी तक्रार वारंवार ऐकायला मिळते. मग प्रश्न असा उपस्थित होतो की, माहिती मागणाऱ्या नागरिकांवर आणि आरटीआय कार्यकर्त्यांवर कठोर शब्दांत टिप्पणी केली जाते, पण प्रशासनातील भ्रष्टाचार, लाचखोरी आणि माहिती दडपण्याच्या प्रवृत्तीवर तितक्याच कठोर शब्दांत भाष्य का होत नाही? जनतेला उत्तरदायी असलेल्या व्यवस्थेने प्रश्न विचारणाऱ्यांकडे संशयाने पाहण्याऐवजी भ्रष्टाचाराच्या मुळांवर प्रहार करणे अधिक आवश्यक आहे. लोकशाहीत सत्तेला प्रश्न विचारणारा नागरिक हा शत्रू नसतो; तो व्यवस्थेचा सजग भागीदार असतो. शासन, प्रशासन आणि न्यायव्यवस्था यांची प्रतिष्ठा तेव्हाच वाढते जेव्हा ते टीका ऐकून घेतात, आत्मपरीक्षण करतात आणि उत्तरदायित्व स्वीकारतात. माहितीचा अधिकार हा कोणाचा व्यवसाय नाही; तो जनतेचा घटनात्मक अधिकार आहे. २१ वर्षांच्या या खडतर प्रवासाने हे सिद्ध केले आहे की आरटीआयमुळे नागरिक सक्षम झाले आहेत, प्रशासन अधिक जबाबदार बनले आहे आणि लोकशाही अधिक मजबूत झाली आहे. माहितीचा अधिकार चळवळीचा अवमान करण्याऐवजी तिला अधिक बळकटी देणे, प्रामाणिक कार्यकर्त्यांचे संरक्षण करणे आणि प्रशासनातील भ्रष्टाचारावर कठोर कारवाई करणे हीच काळाची गरज आहे. कारण माहितीचा अधिकार हा व्यवसाय नव्हे, तर लोकशाहीचा श्वास आहे.

धनंजय रमेश मोरे, अकोट

CHANGE OF NAME
I have changed my old name from
MOHD SUZAIN ABDUL RAHEMAN
gagget no- (N-2612488)
new name
ZAIN SHEIKH ABDUL RAHEMAN
-Address -
Mankarna Plot, Near Star Complex, Akola
Mo.No: 9325516720

दिन विशेष
गोवा क्रांती दिन

दरवर्षी १८ जून रोजी साजरा केला जातो. या दिवसाचे महत्त्व आणि इतिहास प्रेरक आहे. १८ जून १९४६ रोजी डॉ. राम मनोहर लोहिया आणि डॉ. जूलियाओ मेनेजेस यांनी दक्षिण गोवा मधील 'मार्गाओ' येथे पोर्तुगाली राजवटीविरुद्ध एका ऐतिहासिक आंदोलनाची (सविनय कायदेभंग) सुरुवात केली होती.आवाहन: या दिवशी डॉ. लोहिया यांनी गोवेकरांना पोर्तुगाली हुकूमशाहीविरुद्ध एकत्र येऊन आपल्या हक्कांसाठी आवाज उठवण्याचे आवाहन केले होते.

गोवा मुक्तीचा पाया घातला गेला. या क्रांतीने गोव्यातील जनतेमध्ये स्वातंत्र्याची ठिणगी पेटवली, ज्याचा अंतिम परिणाम म्हणून १९ डिसेंबर १९६१ रोजी गोवा पोर्तुगाली राजवटीतून मुक्त झाला.या ऐतिहासिक दिवशी गोवा राज्यात स्वातंत्र्यसैनिकांचे स्मरण केले जाते आणि विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करून त्यांच्या

बलिदानाला आदरांजली वाहिली जाते.

गोवा मुक्ती संग्रामात महाराष्ट्रातील स्वातंत्र्य सेनानी सामील झाले होते. गोवा मुक्ती साठी त्यांनी लढा दिला. पोर्तुगाली राजवटीतून गोव्याला मुक्ती मिळावी म्हणून लढा द्यावा लागला. विविध पातळीवर आंदोलन करण्यात आले. शेवटी एकजुटीचा विजय झाला आणि गोवा मुक्त झाला. गोव्यातील लोहिया मैदानावरील स्मारक क्रांतीचे स्मरण करून देते.

सिटी न्यूज सुपरफास्ट वऱ्हाड
गुरुवार, दि. १८ जून २०२६
http://epaper.citynewssuperfast.com

बोरगाव मंजूच्या शेतकरी दूध डेअरीची अन्न व औषध प्रशासनाकडून तपासणी

प्रतिनिधी १८ जून

बोरगाव मंजू : ग्राहकांना सुरक्षित व दर्जेदार अन्नपदार्थ मिळावेत तसेच दुग्धजन्य पदार्थांची गुणवत्ता कायम राहावी, या उद्देशाने अन्न व औषध प्रशासन विभाग, अकोला यांच्या पथकाने बोरगाव मंजू येथील शेतकरी दूध डेअरीची तपासणी केली.

या कारवाईदरम्यान विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी दूध, पनीर, तूप तसेच इतर दुग्धजन्य पदार्थांचे नमुने संकलित करून तपासणीसाठी प्रयोगशाळेत पाठविले आहेत. संबंधित नमुन्यांचा तपासणी अहवाल प्राप्त झाल्यानंतर पदार्थांची गुणवत्ता व अन्न सुरक्षा मानकांनुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येणार असल्याची माहिती देण्यात आली.

दरम्यान, बोरगाव मंजू परिसरातील सर्व दूध संकलन केंद्रे व दूध विक्री करणाऱ्या ठिकाणांची नियमित पडताळणी करण्याची गरज असल्याची मागणी ग्राहकांकडून होत आहे. दूध व दुग्धजन्य पदार्थांमध्ये कोणत्याही प्रकारची भेसळ होऊ नये, यासाठी प्रशासनाने सातत्याने तपासण्या कराव्यात अशी अपेक्षा व्यक्त होत आहे.

अन्न व औषध प्रशासन विभागाकडून भेसळयुक्त व निकृष्ट दर्जाच्या खाद्यपदार्थांविरोधात कठोर कारवाई केली जात असून, या तपासणीमुळे परिसरातील नागरिकांमध्ये अन्न सुरक्षेबाबत जागरूकता वाढण्यास मदत होणार आहे.

मकोका कारवाईचा दरारा, शहरात वीस रुपयात मिळतो वा, नजर, आणि कालिबारचा खर्रा

प्रतिनिधी १८ जून

अकोला : प्रशासन आणि पोलिसांची कडक कारवाई, तसेच मकोका सारख्या कायद्यांवरील चर्चा, यांचा परिणाम जिल्ह्यातील तंबाखू आणि खर्राच्या विक्रीवर दिसून येत आहे. उघड विक्रीवर बंदी घातल्याने, तंबाखू आणि खर्रा आता गुप्तपणे आणि जास्त किमतीत विकला जात आहे, ज्यामुळे खर्रा प्रेमींना त्रास होत आहे. तथापि, या कारवाईमुळे आणि मकोका सारख्या कठोर कायद्यांवरील चर्चेमुळे जिल्ह्यातील तंबाखू आणि खर्रा विक्रेत्यांमध्ये भीतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे. असे असूनही, मागणी जास्त आहे, ज्यामुळे काही विक्रेते गुप्तपणे खर्रा आणि तंबाखू विकत आहेत, ज्याचा थेट परिणाम किमतींवर होत आहे. कारवाईनंतर, बाजारात खर्राची उपलब्धता कमी झाली आहे. याचा फायदा घेऊन, काही विक्रेते जास्त दर आकारत आहेत. जो खर्रा २० रुपयांना सहज मिळत असे, तो आता ३० ते ४० रुपयांना विकला जात आहे. तर शहरात सर्वात जास्त मागणी असलेल्या वा, काली बार, तसेच नजर या गुटखा पुड्या २० रुपयांना तीन या भावात विकल्या जात आहेत. ते सुद्धा आपल्या जुन्या ग्राहकांना, नवीन ग्राहकांना तर सपशेल नकार दिला जातो. काही दुकानदार तर गुटखा पुड्या दिल्यानंतर दूर जाऊन खाण्याचे ग्राहकांना सांगत आहेत यावरून विक्रेत्यांनी कारवाईची किती धास्ती घेतली आहे हे दिसून येत आहे.

हा खेळ किती काळ चालणार?

◆शहरातील सर्वात मोठा प्रश्न आता हा आहे की, हा छुपा व्यापार किती काळ चालणार. जर प्रशासनाने आपली कारवाई सुरू ठेवली, तर अवैध विक्रीवर प्रभावी निर्बंध शक्य होऊ शकतात. तथापि, सततच्या मागणीमुळे, हा छुपा व्यापार पूर्णपणे संपुष्टात आणणे आव्हानात्मक मानले जात आहे. प्रशासनाच्या धोरणाची आणि देखरेखीची परिणामकारकताच त्याची पुढील दिशा ठरवेल.

कारवाईची भीती

राज्यात पोलीस आणि प्रशासनाने अलीकडे केलेल्या कारवाईमुळे तंबाखू व्यापाऱ्यांमध्ये घबराट निर्माण झाली आहे. सततची तपासणी, धाडी आणि कायदेशीर कारवाईच्या भीतीने अनेक व्यापाऱ्यांनी तात्पुरते आपले व्यवसाय बंद केले आहेत. कडक कायदेशीर तरतुदींमुळे, बहुतेक विक्रेते उघडपणे विक्री करणे टाळत आहेत.

रूग्णालयातील स्टोअरमधून औषध खरेदीची सक्ती नको, एफडीए 'चा इशारा

प्रतिनिधी १८ जून

अकोला : रुग्णांना रुग्णालयाशी संलग्नित औषध विक्रेत्याकडूनच औषध खरेदी करण्याची सक्ती करण्यात येऊ नये. तसे आढळल्यास कारवाई करण्यात येईल, असा इशारा अन्न व औषधे प्रशासनाचे सहायक आयुक्त, औषधे डॉ. अ. मा. माणिकराव यांनी दिला आहे. अन्न व औषध प्रशासन कार्यालयात जिल्ह्यातील मेडिकल असोसिएशन व इंडियन मेडिकल असोसिएशनच्या पदाधिका-यांची बैठक घेऊन सूचना देण्यात आल्या आहेत. भारतीय राज्य घटनेच्या कलम २१ अंतर्गत असलेल्या 'जीवन आणि वैयक्तिक स्वातंत्र्य यांचे संरक्षण' यानुसार, कायद्याने प्रस्थापित केलेल्या कार्यपध्दतीशिवाय कोणत्याही व्यक्तीला तिच्या जीवनापासून किंवा वैयक्तिक स्वातंत्र्यापासून वंचित केले जाणार नाही, सर्वोच्च न्यायालयाने अनेक प्रकरणांमध्ये असे स्पष्ट केले आहे की, आरोग्य आणि वैद्यकीय सेवांचा अधिकार हा कलम २१ अंतर्गत येणारा एक मूलभूत अधिकार आहे. त्यानुसार रुग्णालयात उपचारासाठी येणाऱ्या रुग्णांना रुग्णालयाशी संलग्नित, रुग्णालय इमारतीतील किंवा रुग्णालय परिसरातील विशिष्ट औषध विक्रेता आस्थापनेतूनच औषध खरेदी करण्याची सक्ती करण्यात येऊ नये. रुग्णालयाचे किंवा वैद्यकिय व्यावसायीकाने लिहिलेल्या औषधांची प्रिस्क्रिप्शन प्रत रुग्णास किंवा त्याचे नातेवाइकास द्यावी. रुग्णालयाने किंवा वैद्यकीय व्यावसायिकाने रुग्णास प्रिस्क्रिप्शन देण्यास नकार देऊ नये. लिहुन दिलेली औषधे कोणत्याही वैध औषध विक्रेत्याकडून घेण्याची मुभा असल्याची माहिती द्यावी. सर्व संबंधित रुग्णालयांनी फलक ठळक अक्षरात मराठी व इंग्रजी भाषेत दर्शनीय भागात प्रदर्शित करावा. त्यावर 'रुग्णांना या रुग्णालयातील औषध विक्री दुकानातूनच औषध खरेदी करण्याची सक्ती नाही. रुग्ण किंवा त्याचे नातेवाईक कोणत्याही परवानाधारक औषध विक्रेत्याकडून औषधे खरेदी करु शकतात' असे नमूद असावे. या निर्देशाचे पालन न झाल्यास संबंधित संस्थेविरुध्द न्यायालयीन कारवाई करण्यात येईल, असा इशारा दिला आहे.

अकोला जिपच्या सीईओ पदी अनय नितीन नावंदर रुजू

प्रतिनिधी १८ जून

अकोला : अकोला जिल्हा परिषदेचे नवनियुक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी अनय नितीन नावंदर यांनी आज पदभार स्वीकारला. प्रभारी मुख्य कार्यकारी अधिकारी दिगंबर लोखंडे यांनी त्यांच्याकडे पदभार सुपूर्द केला. यूपीएससी २०२१ परीक्षेत अखिल भारतीय ३२ वा क्रमांक प्राप्त करून भारतीय प्रशासकीय सेवेत दाखल झालेले नावंदर हे युवा, अभ्यासू व लोकाभिमुख अधिकारी म्हणून ओळखले जातात. स्वअभ्यासाच्या बळावर त्यांनी हे यश संपादन केले होते. यापूर्वी त्यांनी सहाय्यक जिल्हाधिकारी, तळोदा (जि. नंदुरबार) तसेच प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, तळोदा या पदांवर यशस्वीपणे कार्य केले आहे. त्यांच्या नेतृत्वाखाली अकोला जिल्ह्यातील ग्रामीण विकासाला नवी दिशा व गती मिळेल, अशी अपेक्षा आहे.

कुंभारी तलावामध्ये युवकाचा मृतदेह आढळला

अकोला : कुंभारी तलावात एका युवकाचा मृतदेह तरंगताना दिसला. १८ वर्षीय युवक कौलखेड भागातील रहिवासी शंतनू मोरे असल्याचे पोलिस सूत्रांनी सांगितले.

हा युवक पोहायला गेला आणि बुडून मरण पावला की अन्य काही कारण आहे याचा तपास पोलीस करीत आहेत. एमआयडीसी पोलिस घटनास्थळी पोहोचले होते. तसेच त्यांनी पंचनामा करून मृतदेह शवविच्छेदनासाठी पाठवला. शंतनू बाभूळगावच्या अभियांत्रिकी महाविद्यालयाचा विद्यार्थी असल्याचे कळते.

'त्या' सहा खासदारांच्या प्रतिकात्मक पुतळ्याचे दहन

प्रतिनिधी १८ जून

अकोला : शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) पक्षाच्या चिन्हावर निवडून आलेल्या सहा खासदारांनी १७ जून रोजी दिल्ली येथे शिंदेसेनेत प्रवेश केल्याचे समोर येताच उद्धवसेनेच्या शिवसैनिकांमध्ये संतापाची लाट उसळली आहे. बुधवारी उद्धवसेनेच्यावतीने मदनलाल धिंग्रा चौकात सायंकाळी ५ वाजता 'त्या' सहा खासदारांविरोधात उग्र निदर्शने करीत त्यांचा प्रतिकात्मक पुतळा पायदळी तुडवीत त्याचे दहन केले.

पक्ष प्रमुख उद्धव ठाकरे यांच्या नेतृत्वात सन २०२४ मध्ये पार पडलेल्या लोकसभा निवडणुकीत निवडून आलेल्या सहा खासदारांनी बुधवारी दिल्ली गाठत शिंदेसेनेत प्रवेश घेतला. हा प्रकार समोर येताच राज्यभरातील शिवसैनिकांमध्ये संतापाची लाट उसळली आहे.

या खासदारांनी घेतलेल्या निर्णयाचा निषेध व्यक्त करण्यासाठी शिवसेनेचे शहर प्रमुख (अकोला पश्चिम)आशिष गावंडे यांच्या नेतृत्वात आंदोलन करण्यात आले. मध्यवर्ती बस स्थानकासमोरील हुतात्मा मदनलाल धिंग्रा चौकात सहा खासदारांच्या प्रतिकात्मक पुतळ्याचे दहन करून शिंदेसेनेच्या विरोधात घोषणाबाजी करण्यात आली. या आंदोलनात उपजिल्हाप्रमुख सुरेंद्र विसपुते, जिल्हासंघटक भूषण भिरड, अकोला पूर्वचे शहर प्रमुख राहुल कराळे, मनपा गटनेता विजय इंगळे, नगरसेवक शंकर लंगोटे, युवासेना जिल्हाप्रमुख तथा नगरसेवक अभय खुमकर, अभिषेक खरसाडे, किरण अवताडे, साकलेन खान पठाण, दत्ता पाटील, आशु तिवारी, सोनू औतकार, अनिल परचुरे, प्रवीण शिंदे, योगेश गोतमारे, विशाल घरडे, विकी इंगळे, सोनू अत्तरकर, शुभम देशमुख, ऋषी देशमुख, हर्षल पाटील, रामभाऊ आमले, आजी-माजी पदाधिकारी, विभाग प्रमुख, प्रभाग प्रमुख आदी मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते.

अकोला : उपप्रादेशीक कार्यालयात संप सुरु असतांना सामान्य जनतेची मात्र कामे होत आहे. त्यामुळे या संपावर जनतेच्या मनात उलट-सुलट प्रश्न निर्माण झाले आहेत.

शिवसैनिकावर जीवघेणा हल्ला ; लोखंडी रॉडच्या प्रहाराने पाय फ्रॅक्चर

तोंडाला कपडा बांधलेल्या तिघा अज्ञातांचा हल्ला; उमरखेडमध्ये खळबळ

प्रतिनिधी १८ जून

उमरखेड (यवतमाळ): शहरातील नाथनगर मार्गावर सोमवारी (१६ जून) सायंकाळी शिवसेना (शिंदे गट) कार्यकर्ते रमेश चव्हाण यांच्यावर तिघा अज्ञात युवकांनी प्राणघातक हल्ला केल्याची घटना घडली. लोखंडी रॉडने झालेल्या बेदम मारहाणीत चव्हाण गंभीर जखमी झाले असून त्यांच्या डाव्या पायाला फ्रॅक्चर झाले आहे. रमेश चव्हाण हे सायंकाळी साडेसात वाजताच्या सुमारास दुचाकीने घरी परतत होते. नाथनगरकडे जाणाऱ्या मार्गावर आमदार किसनराव वानखेडे यांच्या निवासस्थानाजवळ तोंडाला कपडा बांधलेल्या तिघा अज्ञात युवकांनी त्यांची दुचाकी अडवली. त्यानंतर लोखंडी रॉड व चाकूचा धाक दाखवत त्यांच्यावर अचानक हल्ला चढविण्यात आला. हल्लेखोरांनी विशेषतः दोन्ही पायांवर लोखंडी रॉडने जोरदार प्रहार केल्याने चव्हाण गंभीर जखमी होऊन रस्त्यावर कोसळले. त्यांना जीवे मारण्याच्या उद्देशानेच हल्ला करण्यात आल्याचा आरोप करण्यात येत आहे.

घटनेनंतर जखमी अवस्थेत पडलेल्या चव्हाण यांनी मदतीसाठी आर्त हाक दिली. काही काळ या मार्गावर वर्दळ नसल्याने त्यांना तत्काळ मदत मिळू शकली नाही. दरम्यान, जिजाऊ ब्रिगेडच्या सरोज देशमुख यांनी प्रसंगावधान राखत घटनास्थळी थांबून जखमींची विचारपूस केली व तत्काळ उमरखेड पोलिसांना माहिती दिली. माहिती मिळताच पोलिसांनी घटनास्थळी धाव घेत चव्हाण यांना उपचारासाठी प्रथम खासगी रुग्णालयात दाखल केले. त्यानंतर पुढील उपचारासाठी उपजिल्हा रुग्णालयात हलविण्यात आले. डॉक्टरांनी त्यांच्या पायाला गंभीर दुखापत झाल्याचे निदर्शनास आणून दिल्यानंतर पुढील शस्त्रक्रियेसाठी त्यांना यवतमाळ जिल्हा रुग्णालयात रेफर करण्यात आले. हल्ल्यामागील नेमके कारण अद्याप स्पष्ट झाले नसून तिघा अज्ञात हल्लेखोरांचा शोध घेण्यासाठी पोलिसांनी तपास सुरू केला आहे. परिसरातील सीसीटीव्ही फुटेज आणि इतर तांत्रिक पुराव्यांच्या आधारे तपासाची चक्रे वेगाने फिरविण्यात येत आहेत. या घटनेमुळे शहरात खळबळ उडाली असून राजकीय वर्तुळातही विविध चर्चांना उधाण आले आहे. या प्रकरणाचा पुढील तपास उमरखेड पोलीस करीत आहेत.

गंगानगर वासियांचे पावसाळ्यात हाल

प्रतिनिधी १८ जून

अकोला : गंगानगर भागामध्ये अमृत योजनेसाठी रस्ते तसेच अन्यत्र खोदकाम करण्यात आले आहे. परंतु संबंधित ठेकेदाराने जमीनीचे समतलीकरण व्यवस्थित केले नसल्यामुळे त्यात पाणी साचते आणि पावसाळ्यात जिकडे तिकडे चिखल झालेला दिसतो. यामुळे वाहनचालवणे अतिशय कठीण होते. गेल्या एक-दोन वर्षापासून या भागातील नागरीकांना ही समस्या त्रासदायक ठरली आहे. तरीही महापालिका यंत्रणेला याकडे लक्ष द्यायला वेळ नाही त्यामुळे या भागातील रहिवाशी संताप व्यक्त करीत आहेत. अजून पावसाळा सुरु झालेला नाही त्यामुळे आतातरी लक्ष द्यावे अशी मागणी आहे.

जुन्या वादातून २२ वर्षीय युवकावर चाकूने प्राणघातक हल्ला

प्रतिनिधी १८ जून

अकोला : शहरातील रामदासपेठ पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत एका २२ वर्षीय तरुणावर चाकू हल्ला झाला. या हल्ल्यात गंभीर जखमी झालेल्या तरुणावर उपचार सुरू असून, जुन्या वादातून तसेच पूर्वी दाखल केलेली तक्रार मागे घेण्यासाठी दबाव टाकण्याच्या कारणावरून हा हल्ला झाल्याची माहिती आहे. मिळालेल्या माहितीनुसार, संतोष भीमा पवार (२२)रा. आंबेडकर नगर, अकोला हा तरुण आपल्या कामानिमित्त परिसरात असताना काही जणांनी त्याला अडवून वाद घातला. यानंतर झालेल्या बाचाबाचीचे रूपांतर हाणामारीत झाले आणि आरोपींनी संतोषवर धारदार चाकूने हल्ला केला. हल्ल्यात संतोष गंभीर जखमी झाला असून त्याला तातडीने रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. प्राथमिक तपासात, संतोषने यापूर्वी काही व्यक्तींविरोधात केलेली तक्रार मागे घेण्यासाठी त्याच्यावर दबाव टाकला जात होता. त्यातूनच हा हल्ला घडल्याचा संशय व्यक्त करण्यात येत आहे. भरदिवसा घडलेल्या या घटनेमुळे परिसरात भीतीचे वातावरण निर्माण झाले असून नागरिकांमध्ये संतापाची भावना आहे. घटनेची माहिती मिळताच रामदासपेठ पोलीस घटनास्थळी दाखल झाले. पोलिसांनी परिसराची पाहणी करून पुरावे संकलित करण्यास सुरुवात केली आहे. तसेच हल्लेखोरांचा शोध घेण्यासाठी विशेष पथके कार्यरत करण्यात आली आहेत. सीसीटीव्ही फुटेजचीही तपासणी करण्यात येत असल्याची माहिती सूत्रांनी दिली. आरोपींना अटक करून कठोर कारवाई करण्याची मागणी स्थानिक नागरिकांकडून करण्यात येत आहे. या प्रकरणाचा तपास रामदासपेठ पोलीस करीत आहेत.

दूषित पाण्यामुळे नागरिकांच्या आरोग्याशी खेळ थांबवा - निलेश देव

◆ अकोट फाईल ते हनुमान चौक जुनी पाईपलाईन बदला

प्रतिनिधी १८ जून

अकोला : शहरातील नागरिकांना स्वच्छ व सुरक्षित पाणीपुरवठा मिळणे हा त्यांचा मूलभूत अधिकार असून महानगरपालिकेची ती थेट जबाबदारी आहे. मात्र अकोट फाईल तीन खंबे (प्रताप मार्बल) ते हनुमान चौक या दरम्यानची अंदाजे १९०० मीटर जुनी १२ इंच पी.आय. पाईपलाईन आज अत्यंत जीर्ण, फुटक्या व धोकादायक अवस्थेत असून नागरिकांच्या आरोग्याशी गंभीर प्रकारे तडजोड होत असल्याचा आरोप वंचित बहुजन आघाडीचे गटनेता निलेश देव यांनी केला आहे.

सन २००२ मध्ये शहरातील तत्कालीन पाणीटंचाई लक्षात घेऊन वारी जलयोजनेअंतर्गत ही पाईपलाईन टाकण्यात आली होती. मात्र त्यानंतर शहराची लोकसंख्या मोठ्या प्रमाणात वाढली. सन २०२१ मध्ये अकोट फाईल तीन खंबे परिसरात नवीन पाण्याची टाकी उभारून नायगाव, शिडोळ, भरत नगर, शंकर नगर, लाडीस फाईल, बापू नगर, पंचशील नगर, दम्माणी, न्यू तापडिया नगर, खरप, डुंबे वाडी तसेच प्रभाग क्रमांक १, २ व ३ मधील

हद्दवाढ भागात पाणीपुरवठा सुरू करण्यात आला. मात्र वाढलेल्या लोकसंख्येचा विचार न करता आजही संपूर्ण भागाला जुन्याच १२ इंच पाईपलाईनवर अवलंबून ठेवण्यात आले आहे.

याहून गंभीर बाब म्हणजे अकोला–अकोट रस्ता विस्तारीकरणाच्या कामादरम्यान अनेक ठिकाणी नाल्यांचे बांधकाम या पाईपलाईनवरून करण्यात आले. परिणामी जवळपास संपूर्ण १९०० मीटर पाईपलाईन नाल्यांच्या खाली गेली असून अनेक ठिकाणी ती फुटलेली आहे.

प्रत्यक्ष स्थळ पाहणीमध्ये असे निदर्शनास आले की, फुटलेल्या पाईपलाईनमधून नाल्यातील दूषित पाणी मिसळून ते थेट नागरिकांच्या घरापर्यंत पोहोचत आहे. हा प्रकार केवळ प्रशासनाचा निष्काळजीपणा नसून नागरिकांच्या आरोग्याशी सुरू असलेला गंभीर खेळ आहे. अशा परिस्थितीत जलजन्य आजार, संसर्गजन्य रोग व सार्वजनिक आरोग्य संकट निर्माण होण्याची भीती व्यक्त होत आहे.

प्रशासनाने या विषयाकडे तातडीने लक्ष देऊन कार्यवाही करावी; अन्यथा नागरिकांच्या आरोग्याच्या प्रश्नावर लोकशाही मार्गाने तीव्र जनआंदोलन उभारण्याचा इशाराही देण्यात आला आहे.

४
सिटी न्यूज सुपरफास्ट वाशीम
गुरुवार दि १८ जून २०२६
http://epaper.citynewssuperfast.com

उद्योजकांसाठी 'स्टँड अप इंडिया' मार्जिन मनी योजना लाभ घेण्याचे आवाहन

वाशीम - सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या शासन निर्णय क्रमांक मासाका-२०१८/प्र.क्र.२५९(२)/अजाक, दि. ८ मार्च २०१९ अन्वये केंद्र शासनाच्या 'स्टँड अप इंडिया' योजनेअंतर्गत अनुसूचित जाती व नवबौद्ध समाजातील लाभार्थ्यांसाठी मार्जिन मनी योजना सुरू करण्यात आली आहे. सदर योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना शासन निर्णय क्रमांक स्टॅंडई-२०२०/प्र.क्र.२३/अजाक, दि. ९ डिसेंबर २०२० अन्वये निश्चित करण्यात आल्या आहेत. संबंधित शासन निर्णय शासनाच्या अधिकृत संकेतस्थळावर उपलब्ध असून इच्छुक लाभार्थी त्याचे अवलोकन करू शकतात. या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी पात्र व इच्छुक लाभार्थ्यांनी शासन निर्णयामध्ये नमूद केलेल्या सर्व अटी व शर्तींची पूर्तता करून आपले प्रस्ताव सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण, वाशिम यांच्याकडे सादर करावेत. अनुसूचित जाती व नवबौद्ध समाजातील जास्तीत जास्त युवक-युवतींनी या योजनेचा लाभ घेऊन स्वयंरोजगार व उद्योजकतेकडे वाटचाल करावी, असे आवाहन पीयूष चव्हाण, सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण, वाशिम यांनी केले आहे.

मतांचा बाजार, खासदारांचा व्यापार, सत्ताधाऱ्यांचा 'लोकशाही'वर प्रहार!

विकले जाणारे आणि विकत घेणारे दोघेही गद्दार विचारात पडले मतदार

● अतिश देशमुख @ वाशीम ●

काल (दि. १७) महाराष्ट्राच्या राजकारणात 'लोकशाही'ला काळिमा फासणारी आणखी एक घटना घडली. उद्धव ठाकरे यांच्या शिवसेनेचे (UBT) ६ खासदार भाजपाच्या मित्र पक्ष असलेल्या एकनाथ शिंदे च्या शिवसेनेत दाखल झाले. ज्या मतदारांनी 'भाजपा आणि शिंदे सेना नको' म्हणून उद्धव ठाकरेंना मत दिले, त्यांचा सर्वात मोठा विश्वासघात कालच्या घटनेने झाला आहे. फुटलेल्या खासदारांसाठी सोशल मीडियावर गद्दार, विकाऊ, फुटीर या शब्दांनी भरभरट झाली. पण हा फक्त पुढचा, दिसणारा भाग आहे. खरा मुद्दा पडद्यामागे आहे आणि तो आहे फोडाफोडीचे मास्टरमाईंड्स: संघ आणि भाजपचे वरिष्ठ नेते. हे प्रकरण केवळ ६ खासदारांचे नाही, हे लोकशाहीचा गळा घोटण्याचे व्यवस्थित, थंड डोक्याने रचलेले षडयंत्र आहे.

फोडाफोडीचा इतिहास आणि पद्धत:

देशभरात गेल्या काही वर्षांत भाजपने विविध राज्यांमध्ये स्थानिक पक्ष फोडण्याचे, आमदार-खासदार खरेदी करण्याचे सिलसिले चालवले आहेत. वाशिममध्ये मागील ८-१० दिवसापूर्वी शिवसेनेच्या उद्धव ठाकरे गटाचे वाशिम जिल्हाप्रमुखांनी भाजपशी घरोबा केला आणि याआधी ब्रँड खासदार राहिलेल्या 'ताईनी' शिंदेसेनेत आसरा घेतल्याच्या घटना घडल्या. आणि आता कालच्या ६ खासदारांनी मतदारांना 'जोर का झटका' दिला आहे.

यासाठी [illegible], न्यायालय, प्रसार माध्यमे आणि पैसा या सर्व हत्यारांचा वापर झाला.

शरद पवार गटातील रोहित पवार यांनी स्पष्ट सांगितले: 'एकेका खासदाराचा रेट ८५ कोटी...' सत्ताधाऱ्यांकडे एवढे पैसे कुठून येतात? शिवसेना, राष्ट्रवादी, तृणमूल काँग्रेस, आप या सर्व पक्षांवर हल्ला चालू आहे. सर्वांचे आमदार आणि खासदार पळवणे सुरु आहे. २०२२ च्या शिवसेना फोडफोडीवेळी प्रत्येक फुटीर आमदाराला ५० कोटी रुपये दिल्याची चर्चा सोशल मीडियावर व्हायरल झाली होती. '५० खोके-एकदम ओके' नारा किती दिवस लोकांच्या ओठांवर होता. आता खासदारांच्या बाबतीत आकडे आणखी वाढले असल्याचे बोलले जात आहे. मागे राज्यसभेत पुरेसे बहुमत नसल्याने भाजपला हवे ते कायदे मंजूर करता आले नव्हते. त्यामुळे साम, दाम, दंड नीतीचा वापर करून एका पाठोपाठ एक खासदार टिपले जात आहेत. लोकांचे मत खरेदी करता नाही आले तेंव्हा लोकप्रतिनिधींना खरेदी करण्याचा अत्यंत किळसवाना प्रयोग केला जात आहे. काल उद्धव सेनेच्या गटाचे ६ खासदार गेले, उद्या आणखी जातील. कसेही करून त्यांना ३६० खासदारांचा आकडा गाठायचा आहे. म्हणून हा सिलसिला थांबण्याची चिन्हे दिसत नाहीत.

लोकशाहीची क्रूर हत्या:

मतदारांना निवडणुकीच्या वेळी सांगितले जाते, 'तुमचे मत अमूल्य आहे, ते विकू नका.' पण जेव्हा निवडून आलेला लोकप्रतिनिधी स्वतःच विरोधी पक्षाला विकला जातो, तेव्हा काय म्हणायचे? हे केवळ फुटीरतेचे राजकारण नाही. ही लोकशाहीची हत्या आहे. जाणकार म्हणतात, 'ऑपरेशन टायगर' च्या नावाखाली ही लोकशाहीची हत्या आहे. ज्या मतदारांनी 'आपले प्रतिनिधी' निवडले, ते प्रतिनिधी आता सत्तेच्या आणि पैशाच्या लालसेने आणि दबावापुढे झुकून दुसऱ्या बाजूला जात असल्याबद्दल मतदारांमध्ये तीव्र संतापाची लाट आली आहे. त्यांचा हा राग साहजिकच आहे. पण फक्त फुटीर आमदार-खासदारांवर राग काढून चालणार नाही. खरे दोषी कोण आहेत? जे संविधानिक संस्थांवर ताबा मिळवून निरंकुश सत्तेच्या लालसेपोटी हे सगळे घडवून आणत आहेत...? ED-CBI चा दुरुपयोग, निवडणूक आयोग आणि न्यायालयीन प्रक्रियेचा राजकीय वापर, माध्यमांमधील प्रचार, आणि अफाट पैशाचा स्रोत यावर कोण बोलणार?

मतदारांवर विचार करण्याची वेळ:

जनता फुटीर नेत्यांना माफ करणार नाही, हे खरे. पण जे पैसा आणि सत्तेच्या जोरावर संपूर्ण लोकशाही यंत्रणेचा गळा घोटत आहेत, त्यांच्याबद्दल काय बोलावे? एका बाजूला 'लोकशाहीचे रक्षण' चा नारा आणि दुसऱ्या बाजूला लोकशाही संस्थांचाच गैरवापर करून विरोधकांना राजरोसपणे फोडायचे... ही दुटप्पी नीती किती दिवस चालणार? महाराष्ट्रात आणि देशात जनतेने याचा गंभीर विचार करायला हवा. कारण आज उद्धव ठाकरे गट, उद्या दुसरा पक्ष, परवा आणखी एक. शेवटी उरेल फक्त एकच पक्ष आणि एकच आवाज. तेव्हा 'लोकशाही' हा शब्द फक्त पुस्तकात राहील.

फोडाफोडी करणारे आणि करवणारे दोघेही लोकशाही विरोधी आहेत. एक विकतो, दुसरा विकल्या जातो. पण शेवटी तोटा कोणाचा होतो?...सामान्य मतदाराचा. ज्याने विश्वासाने मत दिले, त्याचा.

आता जनतेला ठरवायचे आहे, हे सहन करायचे की नाही. अन्यथा भविष्यातील परिणाम सर्वानाच भोगावे लागतील. लोकशाही वाचवायची असेल तर फक्त फुटीरांना शिक्षा देऊन चालणार नाही. मूळ षडयंत्रकर्त्यांवर प्रहार करायला हवा.

जनतेची जागृती हीच एकमेव आशा आहे.

- मो. ९४०४८३३५७७

फिल्मीदुनियेचीसफर, अमीर खानचे नियोजन आणि अविस्मरणीय सहल!

● सिटी न्युज ब्युरो @ वाशिम ●

सोमवार दि. १३, १४ जून २०२६ रोजीचा अनुभव १५ सप्टेंबर २०२५ नंतर तब्बल ९ महिन्यांनी प्रवासातील अनुभव लिहितोय...

अविरतपणे प्रवास वर्णन वाचणाऱ्या वाचकांचा मी खऱ्या अर्थाने गुन्हेगारचं.

केवळ 'कंटाळा' हे एकमेव कारण सोडले तर प्रवास वर्णन न लिहिण्याचे दुसरे कोणतेही कारण नाही.

या नऊ महिन्याच्या कालावधीत कित्येक वाचकांनी शब्दशः व व्यक्तिशः खंत व्यक्त केली की, आपण प्रवास वर्णन का लिहीत नाही. आम्ही आपले प्रवास वर्णन वाचण्यास आतुर असतो. वाचकांच्या या प्रश्नावर मला निरुत्तर होण्याशिवाय पर्याय नसतो. मात्र आता पुन्हा सर्व वाचकांची दिलगिरी व्यक्त करून इथून पुढे खंड पडणार नाही, याची ग्वाही देत प्रवासातील अनुभवाचा २७वा भाग आपल्यासमोर ठेवत आहे. माझ्या काही पत्रकार मित्रांची आणि माझी, कुठेतरी सहकुटुंब फिरायला जाऊ, याबाबत खालबते सुरू होती. मागील सहा महिन्यापासून ठिकाण ठरविणे आणि प्लानिंग करणे यातच वेळ जात होता. घरच्या गृहमंत्र्यांनाही सांगून ठेवले होते, की लवकरच आपल्याला सहकुटुंब सहलीला जायचे आहे. आता काही दिवसांवर पावसाळा येत असल्यामुळे पुन्हा चार महिने सहलीला ब्रेक लागणार होता. हा ब्रेक लागण्यापूर्वी आपण जर सहलीला गेलो नाही तर, 'गृहमंत्री' नाराज होतील आणि त्यांचा रोष ओढवून घेणे परवडणार नाहा. म्हणून घाईघाईने नियोजन केले. आणि सर्वांनुमते, ङहैद्राबाद टूरङ ठरला. हैदराबाद जायचं म्हणजे, फार काही कठीण नव्हतं. कारण आपल्या वाशीम वरून दररोज काचीगुडा ही रेल्वे गाडी हैदराबादला जाते. मग काय, गेलो रेल्वे स्टेशनवर अन, चार फॅमिलींची येण्याची आणि जाण्याची तिकिटे बुक केली. आमचे पत्रकार मित्र, अतिश देशमुख, देव इंगोले, आर जे इरफान सय्यद आणि मी गजानन धामणे असे आम्ही चौघे जण सहकुटुंब सहलीला निघालो. हैदराबाद येथे असणारी ङरामोजी फिल्मसिटीङ आणि हैदराबाद शहरातील महत्त्वाची ठिकाणे पाहण्याचा बेत करून आम्ही मार्गस्थ झालो. दि. १२ जून २०२६ रोजी सकाळी साडेदहा वाजता काचीगुडा एक्सप्रेस ने वाशिम वरून मार्गस्थ झालो. कुठलाही टूर करायचा म्हणजे नियोजन आलेच, तिथे गेल्यानंतर कशाने फिरायचे, कुठे कुठे फिरायचे, किती दिवस फिरायचे आणि राहायचे कसे, याबाबतचे नियोजन ओघाने आलेच. हे नियोजन आम्हीही केलं. या नियोजनासाठी आम्हाला यापूर्वी हैदराबादला जाऊन आलेले आमचे मित्र राम शृंगारे यांनी त्यांचा टूर उत्तम प्रकारे ज्यांनी घडवून आणला. त्या व्यक्तीचे नाव आणि नंबर आम्हाला दिला. त्या व्यक्तीचे नाव होते, 'अमीर खान' आपण आश्चर्यचकित झाला असाल, आमिर खान तर प्रसिद्ध चित्रपट अभिनेते. ते कसे काय यांचा टूर घडवून आणतील. आपल्याला पडलेला प्रश्न अगदी बरोबर आहे. परंतु, हैदराबादचे हे अमीर खान, चित्रपट अभिनेते नसून, हैदराबाद मध्ये येणाऱ्या पर्यटकांना, प्रवासाची सुविधा उपलब्ध करून देत गाईड करणारे एक सामान्य ऑटो चालक आहेत. मात्र, हे अमीर खान सामान्य ऑटोचालकांपेक्षा काहीतरी वेगळेच आहेत त्यांच्याकडे हैदराबाद शहराची खडानखडा माहिती आहे. मागील शेकडो वर्षांचा इतिहास ते सहजतेने सांगतात. कोणते ठिकाण पाहिले पाहिजे. कोणत्या ठिकाणी काय विशेष आहे. त्याचा इतिहास काय, रामोजी फिल्मसिटी चा संपूर्ण इतिहास, या सगळ्या बाबी आमिर खान यांना तोंडपाठ आहेत. दि. १२ जून रोजी रात्री साडेनऊ वाजता आम्ही काचीगुडा येथे पोहोचलो. आधीच संपर्क केलेला असल्यामुळे आमिर खान आणि त्यांचे दुसरे सहकारी आम्हाला स्टेशनवर घेण्यासाठी आले. त्यांच्या ऑटो मध्ये बसून आम्ही हॉटेलवर मुक्कामासाठी गेलो. तेथे रात्रभर निवांत झोप झाली. दि. १३ जून रोजी सकाळी ठीक साडेसात वाजता सर्व तयारी करुन हॉटेलच्या प्रवेशद्वारावर येताच, आमिर खान आणि त्यांचे सहकारी आपले ऑटो घेऊन रेडी होते, साब आपने जो टाईम

दिया उस टाइम पे परफेक्ट आ गये, खरंतर रेडी होण्याचा टाईम त्यांनीच आम्हाला दिला होता. अधिक वेळ न घेता आम्ही पटापट दोन दोन फॅमिली दोन ऑटो मध्ये बसलो. ३० किलोमीटरचा प्रवास करून आम्हाला 'रामोजी फिल्मसिटी' मध्ये जायचे होते. रामोजी फिल्म सिटी मध्ये कोणत्या ठिकाणी किती वेळ द्यायचा, कोणते ठिकाण बघायचे, याबाबतची सर्व इत्यंभूत माहिती आम्हाला आमिर खान यांनी आधीच दिली होती रामोजी फिल्मसिटी येण्याच्या अगोदरच त्यांनी एका चांगली हॉटेल असलेल्या ठिकाणी ऑटो थांबविला आणि पोटभर नाश्ता करून घेण्याचे सांगितले. आम्हीही पटापट नाश्ता करून घेतला आणि रामोजी फिल्मसिटी मध्ये प्रवेश केला. तेथेही आमिर खान यांनी नियोजन करून तिकीट लाईन मध्ये न लागता क्षणात आम्हाला ऑनलाईन तिकीट मिळवून दिले. यानंतर रामोजी फिल्म सिटी मध्ये जाणाऱ्या पहिल्या बसमध्ये आम्ही आत शिरलो. जसजसे आत जात होतो, तसतसे डोळ्यांचे पारणे फेडणारे चित्र आम्हाला दिसत होते. यावेळी एका आमदाराचे वाक्य होते, ' काय ती झाडी, काय ते डोंगर' ह्या वाक्याची आम्हाला आठवण आली. काही अंतर गेल्यानंतर बस नियोजित ठिकाणी पोहोचली. त्या ठिकाणचे दृश्य पाहिल्यानंतर रामोजी फिल्मसिटी ची भव्य दिव्यता किती मोठी आहे याची कल्पना आली होती. रामोजी फिल्म सिटी बद्दल सांगायचे झाले तर, दाक्षिणात्य निर्माते रामोजी राव यांनी १९९१ साली रामोजी फिल्म सिटी च्या उभारणीची सुरुवात केली. आणि १९९६ साली ठराविक काम पूर्ण झाल्यावर येथे चित्रपटाचे शूटिंग सुरू झाले. तब्बल २००० एकर विस्तीर्ण परिसरात ही फिल्म सिटी पसरलेली आहे. नैसर्गिक डोंगर, त्या डोंगरावर असलेले अवाढव्य दगड, आणि एकूणच प्रसन्न अशा भूमीत ही फिल्म सिटी वसलेली आहे. या फिल्म सिटी मध्ये ७७०० कर्मचारी कार्यरत आहेत. आज पर्यंत या ठिकाणी ३३०० चित्रपटांची शूटिंग झाली आहे. आपण बालपणापासून पाहत आलेले अनेक चित्रपट या ठिकाणी शूट झाले आहेत. त्या चित्रपटांमध्ये दाखविलेले बंगले, गाणे शूट झालेले गार्डन्स, बाजारपेठा, कारागृह, रेल्वे स्टेशन, गाव खेड्याचे चित्र, रामायण महाभारताच्या सिरीयल मधील सेट, बाहुबली चित्रपटाचा संपूर्ण सेट आजही तेथे कार्यरत आहेत. फिल्म सिटी मध्ये प्रवेश करताना, एखाद्या राजवाड्याप्रमाणे असणारे भले मोठे दोन दरवाजे उघडले जातात. त्यानंतर त्या ठिकाणी तेथील डान्स करणारे कलावंत सुंदर डान्स करून फिल्म सिटी मध्ये आलेल्यांचे स्वागत करतात. खरं म्हणजे हा क्षण अगदी डोळ्यांचे पारणे फेडणारा असतो. पाच ते दहा मिनिटांचा डान्स शो झाल्यानंतर गेटमधून आत एन्ट्री होते. जवळपास ५०० लोकांचा समूह आज प्रवेश करतो. आत प्रवेश केल्यानंतर पुन्हा नृत्य सुरू होते. तिथून उजवीकडे गेल्यानंतर चित्रपटात जशी मारामारी ची शूटिंग असते तशीच हुबेहूब मारामारीची कलाकृती तेथील सिने कलावंत सादर करतात. मग तेथून सुरू होतो. विविध सेट पाहण्याचा प्रवास. एक सेट पाहिला की बाहेर यायचे, तेथे पुढील सेटवर जाण्यासाठी ट्रॅव्हल लागलेलीच असते. असे करत एक एक सेट आम्ही पाहत गेलो. काही ठिकाणी फोटो आणि सेल्फी घेतल्या. सेटमध्ये रामायण

प्रवास वर्णन

महाभारताचा सेट, मोठमोठ्या बंगले असणाऱ्या इमारतींचे सेट, चित्रपटात दाखविले जाणारे कारागृह, खेडेगाव, रेल्वे स्टेशन, विमानतळ, काही विशिष्ट बंगले, जसे की सूर्यवंशी चित्रपटात अमिताभ बच्चन यांचा दाखविलेला बंगला. असे अनेक सेट पाहून डोळ्यांचे पारणे फिटते. येथे मनाला भावलेली एक बाब म्हणजे, चित्रपटाची शूटिंग कशी होते आणि आपण तो चित्रपट पडद्यावर कसा दाखविला जातो याचे प्रात्यक्षिक तेथे दाखविले जाते. प्रेक्षकांमधूनच काही प्रेक्षक स्टेजवर जातात, त्यांची शूटिंग होते आणि पुढे एखादा सीन कसा दाखविला जातो याचे हुबेहूब चित्रण तेथे बघायला मिळाले. शूटिंग आणि चित्रपटात दाखविले जाणारे दृश्य, हे बघितले तर खरं म्हणजे चित्रपटावरचा विश्वास ऊडून जातो. मात्र हे सुद्धा येथे प्रामुख्याने सांगितले जाते हेच या फिल्म सिटी चे विशेष होय. या ठिकाणी जापानीज गार्डन, अमेरिकन गार्डन असे कितीतरी प्रकारचे एकशे बढकर एक गार्डन आहेत. मी तरी आजपर्यंत आयुष्यात कधीही एवढे सुंदर गार्डन बघितले नाहीत. येथे विविध पक्ष्यांचे कप्पे आहेत, फुलपाखरांचे गार्डन आहे. वरतून कोसळणारा कृत्रिम परंतु हुबेहूब वाटणारा धबधबा. हुबेहूब साकारलेली बुद्ध लेणी, एका उंच टेकडीवर नृत्यगृहामध्ये नृत्य करत असलेली नृतिका, सगळं काही अप्रतिमच. या फिल्मसिटी बद्दल डिटेल्स लिहायचं म्हटल्यावर खूप मोठ होईल. एका ठोक्यात वाचणे ही आपणाला शक्य होणार नाही. त्यामुळे, ही फिल्म सिटी म्हणजे अप्रतिमच, आपण प्रत्येकाने येथे एकदा तरी भेट दिली पाहिजे. एवढेच मी सांगेल. सायंकाळी सात वाजता आम्ही फिल्म सिटी मधून बाहेर पडलो. दिवसभर डोळ्यांचे पारणे फेडणारे चित्र पाहिल्यामुळे भुकेची आम्हाला आठवण आली नाही. फिल्म सिटीतून बाहेर पडल्यावर मात्र, कडाक्याची भूक लागली. बाहेर आल्यानंतर आमिर खान आणि त्यांचे सहकारी आपले ऑटो घेऊन रेडी होते. पटापट ऑटोत बसलो आणि हैदराबाद कडे रूमच्या दिशेने निघालो. इकडे गावात आल्यानंतर छान अशा हॉटेलमध्ये जेवण केले. आणि नंतर हॉटेल जवळ केले. आता संपूर्ण हैदराबाद पाहण्यासाठी आमच्याकडे केवळ एक दिवस होता. मात्र आमिर खान यांनी, साब आप सुबह ७ बजे रेडी रहना, हम बराबर टाइम पर पोचते है. एवढे सांगून आपल्या घराकडे गेले. एका दिवसात जवळपास महत्त्वाचे पॉईंट कव्हर करून देतो, फक्त आपण फोटो काढण्यात, सेल्फी काढण्यात वेळ घालू नका आणि पटापट पुढे चालत रहा अशा सूचना आधीच केल्या होत्या. ठरल्याप्रमाणे आमिर खान आणि त्यांचे सहकारी सकाळी सात वाजता हॉटेल समोर आले, आम्हीही ठराविक वेळेत तयार झालो. ऑटोत बसलो आणि प्रवास सुरू झाला. पहिल्यांदा ऑटो थांबला तो 'चारमिनार' येथे. आमिर खान यांनी चारमिनार चा इतिहास आम्हाला सांगितला, तेथेच जवळ असणारी भली मोठी चारशे वर्षे जुनी असणारी मज्जिद दाखविली. तेथून आम्ही ङसालारजंगङ म्युझियम मध्ये गेलो. या म्युझियम मध्ये अनेक दुर्मिळ आणि ऐतिहासिक साहित्य आम्हाला बघायला मिळाले. एक तासानंतर तेथून बाहेर आलो, तेथून ङनेहरू प्राणी संग्रहालयातङ गेलो. हे प्राणी संग्रहालय म्हणजे, कित्येक एकर परिसरात असलेले विस्तीर्ण जंगल. या प्राणी संग्रहालयात विविध प्रजातींचे प्राणी बघितले. सोबत असणारी आमची मुले वाघ, सिंह, हत्ती, पाहून जाम खुश झाले. दोन तासानंतर तेथून बाहेर पडलो. तेथून थेट ङगोळकोंडाङ किल्ल्याकडे. गोळकोंडा किल्ल्याला सुद्धा शेकडो वर्षांचा इतिहास आहे. आजही या किल्ल्यावर हजारो पर्यटक दररोज येतात. वेळेच्या अभावामुळे आम्हाला किल्ल्यावर पोहोचणे शक्य नव्हते. किल्ल्याच्या पायथ्याशीच एक स्टुडिओ होता, तेथे गोळकोंडा किल्ला आणि संपूर्ण हैदराबाद ची इत्यंभूत माहिती, फिल्म मधून दाखविली जात होती. आम्ही तिथे जाऊन तिकीट काढले आणि एक तासाचा शो बघितला. या शोमध्ये हैदराबाद शहराचा हजारो वर्षांचा इतिहास दाखविला गेला. येथे असणारे निजामाचे राज्य, त्यापूर्वीच्या अनेक राज्यांचे राज्य आणि त्यानंतरची स्थित्यंतरे दाखविली गेली. यातून एक प्रकार्षाने जाणवले की, आम्ही फार बोटावर मोजण्या इतकेच प्रमुख ठिकाणे पाहिली. मात्र, येथे शेकडो पॅलेस असे आहेत की, जे आजही शाबूत आहेत आणि हैदराबादच्या जाज्वल्य इतिहासाची साक्ष देतात. पुढे जेव्हा केव्हा हैदराबादला येणे होईल त्यावेळेस, येथील पॅलेस, विश्वरत्न डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकरांची भव्य मूर्ती, हुसेन सागर तलाव, असे विविध ठिकाणे आरामात बघूयात हा विचार करून आम्ही तेथून निघालो. हैदराबाद मध्ये काही वर्षांपूर्वी दुबई शहरालाही लाजवेल अशी भव्य ङस्मार्ट सिटीङ तयार झाली आहे. मोठमोठ्या उंच काचाच्या इमारती, त्यामध्ये असणारी विविध कॉर्पोरेट ऑफिसेस, मॉल, सगळं काही दुबई प्रमाणे आहे. आमच्या अमीर भाईंनी अधिक वेळ न घेता आपले ऑटो सरळ स्मार्ट सिटी कडे वळवले. आम्ही थेट एका भल्या मोठ्या मॉलवर येऊन थांबलो. कितीतरी मोठ्या विस्तीर्ण जागेत असणारे हे मॉल पाहून आम्हाला नक्कीच दुबईत असल्याची जाणीव होत होती. या मॉलमध्ये पाचव्या मजल्यावर काश्मीर प्रमाणेच कृत्रिम बर्फाचे काश्मीर बनविले आहे. सगळ्यांची इच्छा झाली आणि प्रत्येकी तब्बल आठशे रुपयांचे तिकीट काढून आम्ही आत शिरलो. काश्मीरमध्ये घातले जाणाऱ्या टोपी स्वेटर बूट, सगळं काही आम्हाला देण्यात आलं. आत गेल्यानंतर जणू काही आपण काश्मीर मध्येच आहोत अशी प्रचिती आली. मुलांसह आम्ही सुद्धा खूप एन्जॉय केलं. बर्फाची उधळण केली. उड्या मारल्या. जणू काही काश्मीरचीच सहल करून आल्याचा भास आम्हाला झाला. तेथून बाहेर पडल्यानंतर पटापट ऑटोमध्ये बसून स्मार्ट सिटी कडे निघालो. सहा पदरी रस्त्यावरून मार्गक्रमण करताना रस्त्याच्या दोन्ही कडेला उंच उंच इमारती दिसत होत्या. जणू काही आपण दुबई शहरात फिरतोय, असे भासत होते. ऑटो जस जसा पुढे जात होता तस तशी आमिर खान आम्हाला माहिती देत होते. कोणत्या बिल्डिंगमध्ये काय आहे. विशेषता या ठिकाणी चित्रपट अभिनेत्यांचे अनेक बंगले आहेत. त्यांचे काही हॉटेल्स व इतर उद्योग आहेत. त्याबद्दलही आमिर खान यांनी आम्हाला माहिती दिली. पुढे आल्यानंतर पुष्पा चित्रपटाचे नायक अल्लू अर्जुन यांचे घर आम्हाला दाखविले. तेथे आम्ही सेल्फी घेतले. आता सायंकाळचे साडेसात वाजले होते. भूक सुद्धा लागली होती आणि परतीच्या प्रवासाची तयारी करावी लागणार होती. त्यामुळे आम्ही जेवणाच्या हॉटेलकडे निघालो. या प्रवासात ऑटो चालक आमिर खान यांनी, एक मदतकार्य राबविले, ते पाहून आमिर खान यांच्या औदार्याबद्दल आमचा उर भरून आला.

झाले असे की, एक नवीन ऑटोवाला, जो नव्यानेच हैदराबाद येथे येऊन ऑटो चा व्यवसाय करण्याची सुरुवात केली होती. अशा ऑटो चालकाचा ऑटो चा गॅस संपल्यामुळे तो आपला ऑटो लोटत होता. तेथून चार-पाच किलोमीटर परिसरात कुठेही गॅस पंप नव्हता. आमिर खान यांच्या लक्षात ही बाब आल्यानंतर त्यांनी, आपला ऑटो चालवत असताना एका पायाने तो ऑटो पुढे ढकलला सुरुवात केली. दरम्यान आमच्या ऑटोतील एक जणाला त्या ऑटोत बसविले. आणि एका पायाने तो ऑटो ढकलत पुढे नेला. तब्बल पाच किलोमीटर पर्यंत तो ऑटो पुढे ढकलण्याचे काम आमिर खान यांनी केले. शेवटी तो ऑटो चालक आणि आमचा मार्ग वेगळा होणार असल्यामुळे आम्ही आमच्या मार्गाने पुढे निघालो. यावेळी तो ऑटो चालक अत्यंत विनयशीलतेने कृतघ्न होत, आमिर खान यांना अक्षरशः दंडवत घातले. आणि आभार व्यक्त केले. वास्तविक पाहता त्या ऑटो वाल्याला मदत करा असे आम्ही कोणीही आमिर खान यांना सांगितले नाही, आमिर खान यांनी स्वतःच त्यांना मदत करण्याचे ठरविले आणि त्यांचा ऑटो पुढे नेण्यास सहकार्य केले. अमीर खान यांच्या या कार्यामुळे त्यांचा मला सार्थ अभिमान वाटला. पुढे काही क्षणात हॉटेल आले आणि आम्ही येथेच हैदराबादी जेवण केले. तेथून हॉटेल कडे गेलो आणि चेक आउट करून काचीकूडा रेल्वे स्टेशन कडे रवाना झालो. स्टेशनच्या प्लॅटफॉर्म पर्यंत, आमिर खान व त्यांच्या सहकाऱ्यांनी आम्हाला आणून सोडले. यावेळी ठरलेल्या पेक्षा थोडे अधिक पैसे देऊन आम्ही अमीर खान यांचा निरोप घेतला. निघताना आवर्जून सेल्फी घेतला आणि जल्द ही मिलेंगे, असे म्हणत प्लॅटफॉर्मवर आलो. पुढे ठराविक वेळेच्या काही तासानंतर रेल्वे आली आणि दुसऱ्या दिवशी सकाळी आम्ही स्वगृही वाशिमला पोहोचलो. आज पर्यंत मी अनेक टूर केले. परंतु हैदराबादचा हा टूर खरोखरच अविस्मरणीय ठरला. तो म्हणजे आमिर खान यांच्यामुळे. मागील काही वर्षांपासुन काही फॅसिस्ट संघटनाकडून मताच्या ध्रुवीकरणासाठी समाजात 'हिंदू- मुस्लिम' द्वेषाचे राजकारण केले जाते. मात्र प्रत्यक्ष व्यवहारात जेव्हा केव्हा एखाद्या मुस्लिम व्यक्तीशी संबंध येतो, तेव्हा तसा विरोधाभास कुठे दिसून येत नाही. जीवाला जीव देणारी माणसं बघायला मिळतात. अडचणीच्या वेळी मदत करणारी माणसे मिळतात. तेथे धर्माला कुठेच थारा नसतो. खरंतर आमिर खान सुद्धा इतर ऑटो प्रमाणे ट्रिक करून एक व्यावसायिक म्हणून आमची ने आण केली असती परंतु, आमचा टूर यशस्वी व्हावा, सर्व काही बघायला मिळावे, यासाठी आमिर खान यांनी केलेली धावपळ, काही केले तरी विसरू शकणार नाही. एवढे मात्र नक्की! आपल्याला सुद्धा ङहैद्राबाद टूरङ करायचा असेल तर केव्हाही ङअमीर खानङ यांना कॉल करा. ते आपल्याला स्टेशनवर घ्यायला येतील. संपूर्ण टूर योग्य नियोजनात आणि कमी वेळेत करून देतील, याची मला ग्वाही आहे. संपर्कासाठी : अमीर खान, हैद्राबाद (ऑटोचालक) मो. ९९५९६३४५९९

(**टिप :** मी दैनंदिन कामानिमित्त दररोज कुठेतरी प्रवास करत असतो. प्रवासादरम्यान अनेक अनुभव मला येत असतात. यातील काही निवडक अनुभव शेअर करण्यासाठी मी ङप्रवासातील अनुभवङ हे सदर सोशल मीडियावर सुरू केले आहे . आजचा हा ङसत्तावीसङ वा भाग आहे. हा अनुभव आपणास कसा वाटला हे आपल्या कमेंट च्या माध्यमातून जरूर कळवा.)

- गजानन धामणे
मुक्त पत्रकार, वाशिम
९८८१२०४५३८

हे दैनिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक प्रदीप पुंडलिकराव देशमुख यांनी सायरन ऑफसेट प्रिंटर्स एमआयडीसी क्र. २ पोलिस स्टेशन समोर ता. जि. अकोला येथे मुद्रित करून सिटी न्युज सुपरफास्ट कार्यालय नविन नगर परिषद कॉम्प्लेक्स, रविवार बाजार, वाशिम जि. वाशिम येथे प्रकाशित केले. ■ **मुख्य संपादक : प्रदीप पुंडलिकराव देशमुख** ■ **संपर्क** - 0724-2435573, 2444774 - email- citynewss80@gmail.com, RNI No.- MAHMAR/26/A3072, RRC Helpline No. 8484842135